

Kvalitet za decu **Standardi**

za vanroditeljsku negu dece u Evropi

Predgovor

Benita Ferrero-Waldner, Evropski komesar za politiku spoljnih odnosa i evropsko susjedstvo

Danas, Evropska unija prolazi kroz značajne ekonomske, političke, ekološke i društvene promene koje utiču na decu. Deca koja žive sa siromašnim roditeljima ili deca koja ne mogu da žive sa svojim roditeljima najviše su izložena siromaštvu, isključivanju i diskriminaciji što čini da ona postanu još više izložena zlostavljanju, zanemarivanju i eksploataciji. Priroda i okolnosti u kojima u kojima se deca podižu u velikoj meri utiču na položaj dece u toku života. Tužna je činjenica da je procenat dece koja žive u siromaštvu u okviru Evropske unije veći od procenta odraslog stanovništva koje živi u siromaštvu. Zato moramo obezbediti odgovarajuće životne uslove i brigu za svu decu.

Kao komesar za spoljne odnose i politiku evropskog susjedstva, posebno skrećem pažnju na efikasnu zaštitu prava dece, uzimajući u obzir njihove pojedinačne potrebe i sposobnosti za razvoj, u Uniji koja će delovati kao upozorenje čitavom svetu. Unapređenje, zaštita i ispunjenje dečjih prava postao je važan prioritet u unutrašnjoj i spoljašnjoj politici Evropske unije. Dečja prava čine deo ljudskih prava koja su Evropska unija i njene članice dužne da poštuju po međunarodnim sporazumima, uključujući Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima dece i njene izborne protokole, Milenijumske razvojne ciljeve, Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i Evropsku povelju fundamentalnih prava.

U ovom kontekstu, Standardi kvaliteta za decu doprinose našim naporima u sprovođenju takve strategije, naročito u slučajevima kada deca ne mogu živeti sa svojim roditeljima. Na osnovu istinitih životnih priča, oni opisuju opšte standarde koji imaju za cilj da obezbede i poboljšaju uslove za razvoj dece i mladih u vanroditeljskoj nezi u čitavoj Evropi. Ubeđena sam u to da ovi standardi predstavljaju vredan doprinos i važan korak napred ka harmonizaciji našeg sistema brige o deci u Evropi.

Benita Ferrero-Waldner
Komesar za spoljne odnose i politiku Evropskog susjedstva

Priznanje

Ovi standardi ne bi mogli biti ni unapređeni bez dragocenog učešća 163 dece i mladih, 36 biloških roditelja 106 hranitelja i 24 člana šire porodice, pravnika i predstavnika vlade iz čitave Evrope.

”Druga prekretnica je bila način na koji mi se hraniteljica približila prvi put kada smo se srele. Prvo što sam primetila bio je način na koji se ponašala. To me je opustilo. I rekla mi je: ”I ja sam samo još jedno ljudsko biće. Danas, ja mogu da pomognem tebi, sutra ti možeš da pomogneš meni.”

(Majka iz Norveške, kod 22.04.02)

Uvodna reč

Raditi u najboljem interesu dece bez roditeljske brige je zajednički pokretač naše tri organizacije, FICE (Međunarodna federacija vaspitnih zajednica), IFCO (Međunarodna organizacija hraniteljske nege) and SOS Dečja sela. Uz pomoć Kvaliteta za decu (Q4C), težimo da poboljšamo položaj dece bez roditeljske nege i podržimo razvoj uz pomoć standarda kvaliteta vanroditeljske nege.

Ova publikacija predstavlja projekat Kvalitet za decu standarde kvaliteta vanroditeljske nege dece u Evropi koji iz nje proističu.

Pozadina

Usvajanjem Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima dece (UN CRC) godine 1989, ciljevi naše tri organizacije dobile su međunarodni legitimitet.

Ova sveopšta posvećenost poštovanju, zaštiti i ispunjenju prava dece osnažila je ovu akciju. Usled sve većeg nasilja nad pravima dece širom sveta, složili smo se da nije dovoljno samo imati politička ubeđenja sačuvana u međunarodnim sporazumima, niti je dovoljno povećati broj akcija koje imaju za cilj zaštitu dece.

Imajući ovo u vidu, Kvalitet za decu je zasnovan na jakom ubeđenju da je efikasan i održiv napredak položaja dece u vanroditeljskoj nezi moguć jedino preko jakih partnerstava. Ovo je dovelo do saradnje naše tri organizacije u stvaranju ovog projekta i obezbeđivanju saradničkog pristupa u njenom razvoju.

Nakon tri godine istraživanja i usmerenih napora koji vode do sadašnjih Standarda Kvalitet za decu, posvećeni smo jačanju naše saradnje i razvijanju novih partnerstava na svim nivoima kako bi se unapredili standardi i zaštitila prava dece bez roditeljske nege, kako u Evropi tako i svuda u svetu.

Okvir implementacije

Kako bi se pojačala pažnja UN CRC usmerena prema položaju dece bez roditeljske nege, Komitet za prava dece pozvao je godine 2004. na razvijanje smernica Ujedinjenih nacija za zaštitu dece bez roditeljske nege. Na sličan način, Savet evropskih ministara usvojio je preporuku o pravima dece koja su smeštena u insitucijama u zemljama članicama. Kvalitet za decu upotpunjuje ova načela svojim standardima kvaliteta koje praktičari mogu direktno primeniti.

Ubuduće treba obezbediti da se ovi standardi poštuju na nacionalnom nivou, a da je naša zajednička obaveza osigurati jednaka prava za svu decu.

Našu najdublju zahvalnost prenosimo i na one koji su doprineli razvoju standarda kvaliteta, uključujući i samu decu i mlade.

Sa oduševljenjem pozdravljamo i podržavamo sve one koji pružaju pomoć u sprovođenju standarda na svim nivoima.

Monika Niederle
FICE International

Keith Henderson
IFCO

Helmut Kutin
SOS-Kinderdorf International

Sadržaj

Sadržaj

Okvir	8
Izveštaj o misiji	9
Vizija	9
Misija	9
Vrednosti	9
Ključni pojmovi	10
Principi	10
Referenca	10
Razvoj i implementacija standarda	11
Obim	11
Istraživanje	11
Razvoj standarda	12
Implementacija standarda Kvalitet za decu	12
Struktura i kratak sadržaj standarda Kvalitet za decu	13
Struktura	13
Kratak sadržaj standarda Kvalitet za decu	14
Standardi Kvalitet za decu - Standardi 1:	
Proces odlučivanja i prijema	18
Standard 1: Dete i njegova/njena biološka porodica dobijaju podršku tokom procesa odlučivanja	19
Standard 2: Dete se osposobljava da učestvuje u procesu odlučivanja	21
Standard 3: Profesionalni proces odlučivanja obezbeđuje najbolju moguću negu za dete	22
Standard 4: Braća i sestre su zbrinuti zajedno	24
Standard 5: Prelazak u novi dom je dobro pripremljen i pažljivo sproveden	25
Standard 6: Proces vanroditeljske nege sprovodi se prema pojedinačnom planu sprovođenja nege	27

Kvalitet za decu - Standardi 2	
Proces pružanja nege	30
Standard 7: Smeštanje deteta odgovara njegovim/njenim potrebama, životnoj situaciji i stvarnom socijalnom okruženju	31
Standard 8: Dete održava kontakt sa njegovom/njenom biološkom porodicom	33
Standard 9: Negovatelji su kvalifikovani i imaju odgovarajuće radne uslove	35
Standard 10: Odnos negovatelja sa detetom zasniva se na razumevanju i poštovanju	37
Standard 11: Dete se osposobljava da aktivno učestvuje u donošenju odluka koje direktno utiču na njegov/njen život	39
Standard 12: Dete se neguje u odgovarajućim životnim uslovima	41
Standard 13: Deca sa specijalnim potrebama primaju odgovarajuću negu	43
Standard 14: Dete/mlada osoba se neprekidno priprema za nezavisan život	45
Kvalitet za decu - Standardi 3:	
Proces osamostaljivanja	48
Standard 15: Proces osamostaljivanja se temeljno planira i sprovodi	49
Standard 16: Komunikacija u procesu osamostaljivanja sprovodi se na koristan i odgovarajući način	51
Standard 17: Dete/mlada osoba se osposobljava da učestvuje u procesu osamostaljivanja	53
Standard 18: Obezbeđuju se mogućnosti za praćenje, trajnu podršku i kontakt	55
Rečnik ključnih termina	58
Dodatak	59
Referenca na Kovenciju o pravima dece (UN CRC)	59
Konvencija o pravima dece	64
Partnerske organizacije za Kvalitet za decu	82
Izdavač	84

Okvir

Iz određenih razloga, stotine hiljada dece u Evropi nije u mogućnosti da odrasta sa svojim biološkim porodicama, što dovodi do toga, da oni nakon zvanične intervencije, budu smešteni pod vanroditeljsku negu. Izvestan broj različitih sistema nege nude se deci kako bi se obezbedile i poboljšale njihove šanse za razvoj. Neodgovarajuća nega u sredini može ometati njihov razvoj i izložiti ih riziku da njihova osnovna prava budu ugrožena.

U ovakvim prilikama, i pored velike pažnje koju je UN CRC posvetio ovoj temi, u 2004 godini, Komitet za ljudska prava Ujedinjenih nacija zahtevao je razvijanje smernica UN za zaštitu dece bez roditeljske nege.

Na Evropskom nivou, preporuke Saveta Evrope o pravima dece koja žive u domskim institucijama takođe obezbeđuju osnovu za rad sa decom bez roditeljske nege.

U evropskom kontekstu, međunarodne organizacije koje se bave negom dece FICE, IFCO i SOS dečja sela, koristeći svoja iskustva, takođe su prepoznale veliku potrebu za razvijanjem standarda kvaliteta u oblasti vanroditeljske nege. U Evropi koja se uglavnom usredsređuje na ekonomski razvoj, veoma su potrebne i pan-evropske inicijative kako bi se borili sa socijalnim izazovima.

U ovakvim okolnostima, tri međunarodne organizacije koje se bave negom dece FICE, IFCO i SOS dečja sela pokrenule su projekat u martu 2004. sa ciljem da osiguraju i unaprede šanse za razvoj dece i mladih u vanroditeljskoj nezi dece u Evropi.

Izveštaj o misiji

Vizija

Vizija Kvaliteta za decu je sledeća:

Deci bez roditeljske nege mora da se pruži prilika da oblikuju svoju budućnost da bi postali samouvereni, nezavisni i aktivni članovi društva, putem života u okruženju koje pruža podršku, zaštitu i pažnju, i koje unapređuje njihov potpuni potencijal.

Misija

Misija Kvaliteta za decu je da unapredi situaciju i razvoj mogućnosti dece u vanroditeljskoj nezi pomoću sledećih ciljeva:

- Stvaranje evropske mreže učesnika koji se zalažu za prava dece u vanroditeljskoj nezi.
- Razvijanje evropskog kvaliteta standarda koje se zasniva na iskustvu i korisnoj praksi onoga koga se to direktno tiče.
- Unapređivanje prihvatanja, sprovođenja i nadgledanja kvalitetnih standarda za decu u vanroditeljskoj nezi na nacionalnom i evropskom nivou.

Vrednosti

Kvalitet za decu ima pet glavnih jednakih vrednosti koje su uzete u obzir tokom ovog projekta. To su:

Učešće: Ljudi kojih se direktno tiče vanroditeljska nega deteta aktivno su uključeni u ovaj projekat od 2004. godine; tu spadaju deca i mlade osobe sa iskustvom u vanroditeljskoj nezi, biološke porodice, negovatelji i socijalni radnici.

Glavne tendencije i raznovrsnost: U procesu se osvrće na glavne tendencije i raznovrsnost svih onih koji su uključeni u vanroditeljsku negu.

Partnerstvo: Ljudi i organizacije kojih se direktno tiče vanroditeljska nega imaju mogućnost da se priključe projektu na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Obavezanost: Kvalitet za decu ima obaveze prema UN CRC.

Odgovornost i Podrška: Kvalitet za decu ima odgovornost prema tri organizacije koje su stvorile ovaj projekat. Podrška će se obezbediti pomoću evropske mreže kojom rukovode tri organizacije, što će osigurati unapređenje standarda i razvoj partnerstva koje će se zauzeti za unapređenje situacije i razvoj mogućnosti za decu u vanroditeljskoj nezi.

Ključni pojmovi

Principi

Osnova standarda Kvaliteta za decu su informacije sakupljene iz priča ljudi sa iskustvom u vanroditeljskoj nezi (pripovedači). Nakon analize priča, Kvalitet za decu je utvrdio da postoji jedan broj uobičajnih izjava koje se spominju u njima. One su klasifikovane u sledeće oblasti:

Komunikacija i učešće

Pripovedači su izrazili važnost odgovarajuće i otvorene komunikacije tokom procesa vanroditeljske nege. U pričama je takođe je istaknuto koliko je važno da budete saslušani i da se vaše mišljenje uzmu u obzir.

Intervencija od strane Službi za zaštitu deteta

Brza i odgovarajuća pojedinačna rešenja za dete uključujući i zajednički smeštaj braće i sestara, uključivanje biološke porodice i proces nadgledanja bili su uobičajni problemi koje su pripovedači spominjali.

Nega

Uobičajne teme spominjane u vezi sa negom bile su: neometan prelazak iz jednog oblika nege u drugi, kontakt između dece, bioloških i proširenih porodica i negovatelja.

Struktura, pravila, rituali, postavljanje granica, prepoznavanje i prihvatanje ograničenja - ovo su teme koje su mlade osobe često spominjale kao važne stavke svakodnevnog života kada živate u vanroditeljskoj nezi.

Takođe je naglašeno da je važnost postojanja stabilnog odnosa i ljubavi između deteta i negovatelja, emotivno povezivanje i podrška detetu da razvija svoj potencijal isto toliko važno i negovateljima dece/mladih osoba.

Osamostaljivanje

Prema pripovedačima, ono glavno što negovatelj treba da uzme u obzir pri pripremi deteta/mlade osobe za napuštanje vanroditeljske nege je sledeće: pružiti podršku detetu/mladoj osobi da donese sopstvene odluke i izgradi lični društveni život, pripremiti ga/je za nezavisan život, i pružiti mu/joj podršku i savet tokom procesa nakon osamostaljivanja.

Referenca

Standardi Kvalitet za decu razvijeni su u okviru UN CRC; svaki od standarda Kvalitet za decu odražava jedan ili više ključnih principa UN CRC-a: odsustvo diskriminacije, posvećenost najboljim interesima deteta; pravo na život, opstanak i razvoj; i uvažavanje stavova deteta.

Razvoj i implementacija standarda

Obim

Standardi Kvalitet za decu razvijeni su da bi informisali, rukovodili i uticali na strane uključene u vanroditeljsku negu deteta, a to su: deca i mlade osobe koja treba da žive ili žive u vanroditeljskoj nezi, biološke porodice čije dete/deca treba da živi ili već živi u vanroditeljskoj nezi, negovatelji, rukovodioci organizacija za negu, socijalni radnici, osoblje Službi za zaštitu deteta, oni koji se bave proučavanjem perioda detinjstva/mladosti, nevladine organizacije koje se bave oblastima razvoja tokom detinjstva i mladosti, predstavnici javnih autoriteta na svom nivoima, itd.

Ciljane zemlje

Austrija, Belgija, Bugarska, Hrvatska, Kipar, Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Nemačka, Grčka, Mađarska, Island, Irska, Italija, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Malta, Holandija, Norveška, Poljska, Portugalija, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska, Švajcarska, Turska, Velika Britanija

Istraživanje

Cilj istraživanja Kvaliteta za decu bio je da se sakupe priče koje se odnose na korisnu praksu iz 32 države koje su uzele učešće, da se one analiziraju i da se kasnije ove informacije razviju u standarde kvaliteta.

Metod sakupljanja podataka koji je izabran od strane Kvaliteta za decu bio je Pripovedanje; ovaj metod obezbeđuje direktno učešće ispitanika u stvaranju osnove za standarde Kvalitet za decu.

Predmeti ispitivanja bile su priče iz korisne prakse, a ispričali su ih strane sa iskustvom u vanroditeljskoj nezi.

U okviru Kvaliteta za decu ukupno su sakupljene i analizirane 332 priče iz 26 zemalja. Prosečan broj sakupljenih priča po zemlji bio je 10,5. Ukupno 49% priča ispričano je od strane dece/mladih osoba sa iskustvom u vanroditeljskoj nezi (najvažnija demografska grupa za projekat); 11,5% od strane bioloških roditelja; 32% od strane negovatelja (hraniteljske i SOS porodice, vođe mladih i ostalo osoblje organizacija za negu) i 7,5% od strane ostalih (socijalni radnici, pravnici, itd.).

Analiza podataka i rezultati

Osnovna ideja ovog pristupa jeste da se sprovede kvalitativna analiza sadržaja što je učinjeno čitanjem tekstualnih informacija (priča) da bi se utvrdili naslovi koji variraju: kategorije, koncepti, osobine i njihovi međusobni odnosi u pričama.

Grupa koja je analizirala priče sakupila je podatke u informacionu matricu i na osnovu toga sačinila je izveštaj koristeći podatke. Ovaj izveštaj je obezbedio informaciju o iskustvima, očekivanjima i potrebama ispitivanih. Kategorije utvrđene pomoću priča spomenute su iznad (vidi gore: ključni pojmovi).

Razvoj standarda

Tim koji je radio na projektovanju Kvaliteta za decu inicirao je nacionalne konsultacije u 32 zemlje Evrope u kojima je bar jedna od tri organizacije aktivna. Jedan osnovni rezultat ovih konsultacija bila je nominacija nacionalnih koordinatora od kojih se, zajedno sa nacionalnim timovima, očekivalo da sprovedu istraživanje i da razviju standarde na nacionalnom nivou. Prvi zadatak nacionalnih timova bio je da sakupe i analiziraju priče iz korisne prakse od osoba koje su bile direktno uključene u vanroditeljsku negu deteta. Rezultati ovih analiza korišćeni su kao osnova za razvoj standarda kvaliteta.

Prvi nacrt standarda Kvalitet za decu razvijen je od strane nacionalnih timova sa podrškom od strane tima za projektovanje. Ovaj nacrt dokumenta je kasnije razvijen tokom tri susreta različitih nacionalnih timova sa učešćem mladih osoba iz Kvaliteta za decu. Nakon završetka verzije nacrta ispitanici (pripovedači) i članovi nacionalnih timova imali su priliku da pošalju povratnu informaciju timu za projektovanje. Njihove preporuke uključene su u standarde na poslednjem sastanku različitih nacionalnih timova.

Tim u sastavu jedne mlade osobe i nacionalnog tima izmenjenog tima za projektovanje, završio je i izdao standarde.

Implementacija standarda Kvalitet za decu

Da bi se ostvarila misija Kvaliteta za decu zasnovana na međusobno povezanim ključnim principima jednakosti, pripadništva i učešća, utvrđena su dva sledeća cilja:

- zalaganje da se prihvate standardi kvaliteta za decu u vanroditeljskoj nezi na nacionalnom i evropskom nivou;
- unapređivanje standarda Kvalitet za decu i njihovog pristupa i filozofije na nacionalnom, evropskom i globalnom nivou.

Struktura i kratak sadržaj standarda Kvalitet za decu

Standardi Kvalitet za decu razvijeni su da bi se obezbedila i unapredila situacija i mogućnosti razvoje dece i mladih osoba u vanroditeljskoj nezi u Evropi. Standardi imaju za cilj da podrže učesnike vanroditeljske nege dece i mladih osoba; to su deca i mlade osobe, biološki roditelji, negovatelji, organizacije za negu, Službe za zaštitu deteta, kao i nacionalne i međunarodne institucije vlade.

Struktura

Standardi Kvalitet za decu sastoje se od 18 standarda, koji su raspoređeni u skladu sa fazama u procesu nege, koje su utvrđene tokom ispitivanja (a). Svaki standard Kvalitet za decu sastoji se iz četiri elementa (b).

a) Standardi

U ovom dokumentu, proces vanroditeljske nege deli se na tri oblasti:

Proces odlučivanja i prijema:

Ovaj proces ima dve faze: procenjivanje situacije u kojoj se dete nalazi da bi se došlo do najboljeg mogućeg rešenja i koraka koji vode do integracije deteta u sopstvenu buduću životnu situaciju.

Proces pružanja nege:

Proces pružanja nege je period između procesa prijema i procesa osamostaljivanja. Obuhvata konkretnu negu i podršku koju pruža negovatelj.

Proces osamostaljivanja

Ovo je proces tokom kojeg dete/mlada osoba postaje nezavisno, vraća se svojoj biološkoj porodici ili se premešta u neki drugi smeštaj. Ovaj proces uključuje i dalje pružanje podrške detetu od strane (do tog trenutka) već bivšeg negovatelja.

b) Standardni elementi

Naziv i opis standarda

Jasne rečenice koje se odnose na neophodan nivo kvaliteta. Standard obezbeđuje strukturu i pravac pri radu u okviru vanroditeljske nege deteta.

Citati

Izabrani citati iz priča pripovedača; oni su kodirani u skladu sa bazom podataka Kvaliteta za decu.

Odgovornosti

Grupa zadataka, dužnosti i definisanih oblasti autoriteta za čuvare uloga uključene u sprovođenje svakog pojedinačnog standarda.

Smernice

Uslovi vezani za implementaciju svakog pojedinačnog standarda.

Znaci upozorenja

Opis onoga što ne sme da se desi ako se vrši implementacija svakog pojedinačnog standarda.

Kratak sadržaj standarda Kvalitet za decu

Standardi 1: Proces odlučivanja i prijema

Standard 1: Dete i njegova/njena biološka porodica dobijaju podršku tokom procesa odlučivanja

Dete i njegova/njena biološka porodica imaju pravo na intervenciju ako iskažu želju da promene svoje životne uslove ili kada to od njih zahteva situacija u kojoj se nalaze. Sigurnost deteta i njegovi najbolji interesi su glavni prioritet. Dete i njegova/njena biološka porodica uvek treba da se saslušaju i da se poštuju.

Standard 2: Dete se osposobljava da učestvuje u procesu odlučivanja

Sve strane koje su uključene treba da saslušaju i da poštuju dete. Dete se na adekvatan način informiše o svojoj situaciji, podstiče se da iskaže svoje stavove i da učestvuje u ovom procesu u skladu sa njegovim/njenim nivoom razumevanja.

Standard 3: Profesionalni proces odlučivanja obezbeđuje najbolju moguću negu za dete

Proces donošenja odluka uključuje dva pitanja: Koje rešenje je u skladu sa najboljim interesima deteta? U slučaju da treba da se ustanovi potreba za vanroditeljskom negom, koji smeštaj je najbolji za dete?

Sve strane koje direktno učestvuju u razvoju deteta saraduju koristeći svako svoju oblast stručnosti. Oni primaju i pružaju važne informacije vezane za proces odlučivanja. Kada se primaju deca sa specijalnim potrebama, uzimaju se u obzir njihove specifične potrebe.

Standard 4: Braća i sestre su zbrinuti zajedno

Tokom procesa vanroditeljske nege, braća i sestre su zbrinuti zajedno. Braća i sestre se smeštaju u odvojenim smeštajima samo onda kada je to neophodno za njihovo dobro. U tom slučaju obezbeđuje se kontakt između njih, ukoliko to na njih nema negativnog uticaja.

Standard 5: Prelazak u novi dom je dobro pripremljen i pažljivo sproveden

Pošto je donešena zajednička odluka o obliku pružanja nege, buduća organizacija za negu temeljno priprema prijem deteta. Dobrodošlica mora postepeno da se ukazuje i ne sme da prouzrokuje ni najmanju uznemirenost. Prelazak u novi smeštaj se organizuje kao proces čiji je glavni cilj da se obezbede najbolji interesi deteta i dobrobit svih relevantnih strana koje su uključene.

Standard 6: Proces vanroditeljske nege sprovodi se prema pojedinačnom planu sprovođenja nege

Pojedinačni plan sprovođenja nege stvara se tokom procesa odlučivanja i dalje se razvija i sprovodi tokom čitavog procesa vanroditeljske nege. Ovaj plan ima za cilj da sprovede sveobuhvatni razvoj deteta.

U suštini, plan sprovođenja nege definiše razvojni status deteta, postavlja ciljeve i mere i daje objašnjenje koja su to sredstva neophodna da se pomogne sveobuhvatan razvoj deteta. Svaka važna odluka donešena tokom procesa vanroditeljske nege upravlja se ovim planom.

Standardi 2: Proces pružanja nege

Standard 7: Smeštanje deteta odgovara njegovim/njenim potrebama, životnoj situaciji i stvarnom socijalnom okruženju

Dete odrasta u okruženju u koje se uklapa i koje mu pruža podršku, zaštitu i pažnju. Omogućiti detetu da odraste u brižnom porodičnom okruženju je ono što ispunjava ove kriterijume okruženja. Smešteno u novu sredinu dete ima šansu da izgradi stabilan odnos sa negovateljem kao i da ostane u kontaktu sa svojim stvarnim socijalnim okruženjem.

Standard 8: Dete održava kontakt sa njegovom/njenom biološkom porodicom

Detetov odnos sa njegovom/njenom biološkom porodicom podstiče se, održava i podržava ako je to u najboljem interesu deteta.

Standard 9: Negovatelji su kvalifikovani i imaju odgovarajuće radne uslove

Negovatelji su u potpunosti testirani, izabrani i obučeni pre nego što prihvate odgovornost brige o detetu. Oni prolaze kroz neprekidnu obuku i primaju profesionalnu podršku da bi se obezbedio sveobuhvatan razvoj deteta.

Standard 10: Odnos negovatelja sa detetom zasniva se na razumevanju i poštovanju

Negovatelj obraća osobnu pažnju na dete i svesno se trudi da izgradi poverenje i da ga/je razume. Negovatelj uvek razgovara sa detetom otvoreno, iskreno i sa punim poštovanjem.

Standard 11: Dete se osposobljava da aktivno učestvuje u donošenju odluka koje direktno utiču na njegov/njen život

Dete se smatra stručnjakom za svoj sopstven život. Detetu se pružaju informacije, dete se sluša, uzima za ozbiljno, a njegova/njena sposobnost brzog oporavka smatra se velikim potencijalom. Dete se ohrabruje da iskaže sopstvena osećanja i iskustva.

Standard 12: Dete se neguje u odgovarajućim životnim uslovima

Životni standardi i infrastruktura organizacije za negu deteta i/ili negovatelja zadovoljavaju potrebe deteta što se tiče udobnosti, sigurnosti, zdravih životnih uslova kao i nesmetanog pristupa obrazovanju i društvenoj zajednici.

Standard 13: Deca sa specijalnim potrebama primaju odgovarajuću negu

Negovatelji se neprekidno i stručno podučavaju i podržavaju da zadovolje specijalne potrebe dece koju neguju.

Standard 14: Dete/mlada osoba se neprekidno priprema za nezavisan život

Detetu/mladoj osobi pruža se podrška prilikom oblikovanja sopstvene budućnosti ka razvijanju samopouzdanja i da postane nezavisan, i aktivan član društva. On/ona ima pristup obrazovanju i data mu/joj je mogućnost da stekne životne veštine i prihvati vrednosti. Detetu/mladoj osobi se pruža podrška prilikom razvijanja samopoštovanja. Ovo mu/joj omogućava da se oseća jako i sigurno i da se uhvati u koštac sa problemima.

Standardi 3: Proces osamostaljivanja

Standard 15: Proces osamostaljivanja se temeljno planira i sprovodi

Proces osamostaljivanja je faza od presudne važnosti u vanroditeljskoj nezi deteta i temeljno se planira i sprovodi. Prvenstveno se zasniva na pojedinačnom planu sprovođenja nege deteta/mlade osobe. Dete/mlada osoba smatra se upućenim što se tiče njegove/njene nege. Njegova/njena povratna informacija je jako važna za dalji razvoj kvaliteta sistema nege i odgovarajućeg modela nege.

Standard 16: Komunikacija u procesu osamostaljivanja sprovodi se na koristan i odgovarajući način

Svim stranama koje učestvuju u procesu osamostaljivanja pružaju se sve relevantne informacije u skladu sa njihovom ulogom u procesu. Istovremeno dete/mlada osoba i njegova/njena biološka porodica imaju pravo na privatnost i sigurnost. Sve informacije se razmenjuju na način koji je razumljiv i odgovarajući detetu/mladoj osobi i njegovoj/njenoj biološkoj porodici.

Standard 17: Dete/mlada osoba se osposobljava da učestvuje u procesu osamostaljivanja

Proces osamostaljivanja se zasniva na pojedinačom planu sprovođenja nege. Dete/mlada osoba se osposobljava da izrazi stavove i želje u vezi sa svojom trenutnom situacijom i budućim životom. On/ona učestvuje u planiranju i sprovođenju procesa osamostaljivanja.

Standard 18: Obezbeđuju se mogućnosti za praćenje, trajnu podršku i kontakt

Nakon što je dete/mlada osoba napustilo vanroditeljsku negu, on/ona ima mogućnosti da dobije pomoć i podršku. Organizacija za negu trudi se da obezbedi da on/ona proces osamostaljivanja ne doživi kao novu i veliku smetnju. Kada mlada osoba postane punoletna, organizacija za negu treba da nastavi da mu/joj pruža podršku i priliku da se održi kontakt.

Standardi 1

Proces odlučivanja i prijema

Proces odlučivanja sastoji se iz dve faze:

Prva faza procesa odlučivanja sastoji se iz procene detetovih potreba i njegove/njene porodične situacije, i odluke o tome koje je najbolje moguće rešenje za dete. Ako je situacija takva da je vanroditeljska nega najbolja mogućnost za ostvarivanje najboljih interesa deteta, sledeća faza u procesu odlučivanja počinje utvrđivanjem toga kakav je smeštaj najbolji. Proces odlučivanja završava se onda kada se donese odluka o tome gde će dete biti smešteno i kada se sa tim zajedno slože sve strane koje učestvuju.

Proces prijema sastoji se iz svih onih aktivnosti koje se tiču integracije deteta u njegovu/njenu buduću životnu sredinu. Sve strane koje su direktno uključene u razvoj deteta primaju i pružaju sve važne informacije o procesu odlučivanja.

Kada treba da se prime deca sa specijalnim potrebama, uzimaju se u obzir njihove specifične potrebe.

Ova oblast standarda uključuje sledeće standarde:

Standard 1: Dete i njegova/njena biološka porodica dobijaju podršku tokom procesa odlučivanja

Standard 2: Dete se osposobljava da učestvuje u procesu odlučivanja

Standard 3: Profesionalni proces odlučivanja obezbeđuje najbolju moguću negu za dete

Standard 4: Braća i sestre su zbrinuti zajedno

Standard 5: Prelazak u novi dom je dobro pripremljen i pažljivo sproveden

Standard 6: Proces vanroditeljske nege se sprovodi po pojedinačnom planu sprovođenja nege

Standard 1 Dete i njegova/njena biološka porodica dobijaju podršku tokom procesa odlučivanja

Dete i njegova/njena biološka porodica imaju pravo na intervenciju ako iskažu želju da promene svoje životne uslove ili kada to od njih zahteva situacija u kojoj se nalaze. Sigurnost deteta i njegovi najbolji interesi su glavni prioritet. Dete i njegova/njena biološka porodica uvek treba da se saslušaju i da se poštuju.

"Jako sam se uplašila da ne izgubim svoju decu. Ali sam odmah osetila da sam i dalje važna osoba u njihovom životu. Bila sam uključena u sve što se dešavalo sa decom. Osetila sam da sam deo celine, uvek sam mogla da pokažem svojoj deci da sam zainteresovana za njih i to pre svega zato što mi je bilo dozvoljeno da prisustvujem velikim događajima za njih."

(Majka iz Luksemburga, kod 18.04.01)

"Devojčica ima 14 godina i ne želi da se vrati kući. Oni se sastaju sa službama za decu da bi razgovarali o toj situaciji. Ona ima specifičan zahtev. Ona želi novu porodicu. Napravili smo njenu mrežu, ljudi koje zna itd. da bismo dobili uvid u situaciju. Ispada da postoji ozbiljan problem u komunikaciji između majke i ćerke. Ja sam joj rekao da bi bilo dobro da pozove sve na sastanak na kome će se razgovarati o tome šta je to što je njoj teško u njenoj sadašnjoj situaciji."

(Saradnik službe za zaštitu dece iz Norveške, kod 22.07.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Odmah imenuju osobu čija je odgovornost da pomogne detetu i njegovoj/njenoj porodici tokom čitavog procesa odlučivanja i, ako je to moguće, tokom čitavog procesa vanroditeljske nege

B) Smernice

1. Osoba koja je odgovorna za dete uvek je dostupna
Odgovorna osoba je dostupna tokom čitavog procesa odlučivanja da bi razjasnila u kakvoj se situaciji dete nalazi i da pomogne detetu i njegovoj/njenoj biološkoj porodici. Ako je to moguće, odgovorna osoba nadgleda i pomaže čitav proces vanroditeljske nege.

2. Sve važne strane su uključene na pažljiv način

Odgovorna osoba pokazuje aktivan interes za različite perspektive detetove situacije i obaveštava sve ljude koji su uključeni o njihovim pravima. On/ona uključuje sve važne strane koje mogu da doprinesu razjašnjavanju situacije u kojoj se dete nalazi i da pomognu da se pronađe rešenje.

Ova odgovorna osoba treba da sasluša sve uključene strane, i da se prema njima odnosi sa istim poštovanjem i da predstavi iskreno kakve su mogućnosti deteta.

C) Znaci upozorenja

- Dete i/ili njegova/njena biološka porodica ne dobijaju nikakvu pomoć kada im je ona neophodna ili kada je traže.
- Detetova priča se ignoriše ili se u nju ne veruje.
- Sluša se samo jedna strana priče.
- Strane koje su uključene nisu tretirane niti se poštuju na isti način.
- Ne obezbeđuje se informacija o pravima deteta na odgovarajući način.

Standard 2 Dete se osposobljava da učestvuje u procesu odlučivanja

Sve strane koje su uključene treba da saslušaju i da poštuju dete. Dete se na adekvatan način informiše o svojoj situaciji, podstiče se da iskaže svoje stavove i da učestvuje u ovom procesu u skladu sa njegovim/njenim nivoom razumevanja.

Kontaktirao sam Službu za zaštitu dece i oni su preuzeli stvar u svoje ruke. Oni su istog trenutka odgovorili na moj poziv. Toga dana shvatio sam da Službe za zaštitu dece zaista imaju moje najbolje interese na prvom mestu. Čak sam bila uključena i u donošenje odluke o tome gde da se premestim._

(Devojčica iz Norveške, kod 22.02.03)

Devojčica je sama želela da se uvede u proces pružanja nege. To se i desilo posle njenog drugog zahteva. U početku je živela sa majkom, ali kada se njena majka razbolela, otišla je da živi sa ocem. Dete je vikendima posećivalo porodicu koja joj je pomagala a kasnije još jednu porodicu koja je postala njena hraniteljska porodica._

(Priča devojčice iz Finske, kod 8.02.02)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Osposobljavaju dete da učestvuje u čitavom procesu odlučivanja.

- Obezbeđuje detetu važne informacije i stara se o njegovom/njenom sigurnom učešću

B) Smernice

1. Dete se temeljno informiše na prijateljski način

Odgovorna osoba obezbeđuje detetu sve važne informacije koje se tiču njegove/njene trenutne situacije i budućih mogućnosti i stara se o tome da on/ona razume svoju situaciju.

2. Od deteta se na pažljiv način traži mišljenje

Profesionalno obučeno osoblje Službe za zaštitu dece ispituje dete na prijateljski način.

3. Mišljenje deteta se poštuje i pažljivo razmatra

Odgovorna osoba pažljivo procenjuje situaciju u kojoj se dete nalazi i traži načine kako da mu/joj obezbedi da se njegovo/njeno mišljenje uzme u obzir.

C) Znaci upozorenja

- Dete ne poseduje dovoljno informacija o situaciji u kojoj se on/ona nalazi ili ne razume informaciju koju je dobilo.
- Mišljenje deteta se ignoriše.
- Dete se ne slaže sa odlukom.

Standard 3 Profesionalni proces odlučivanja obezbeđuje najbolju moguću negu za dete

Proces donošenja odluka uključuje dva pitanja: Koje rešenje je u skladu sa najboljim interesima deteta? U slučaju da treba da se ustanovi potreba za vanroditeljskom negom, koji smeštaj je najbolji za dete?

Sve strane koje direktno učestvuju u razvoju deteta saraduju koristeći svako svoju oblast stručnosti. Oni primaju i pružaju važne informacije vezane za proces odlučivanja. Kada se primaju deca sa specijalnim potrebama, uzimaju se u obzir njihove specifične potrebe.

Savetnik hraniteljske porodice iznosi potrebe deteta potencijalnim hraniteljskim porodicama i, ako se oni slože, centar obaveštava dete. Detete takođe dobija detaljnu prezentaciju svojih potencijalnih hraniteljskih porodica. Centar upoznaje dete i njegovu/njenu biološku porodicu sa hraniteljskom porodicom pre nego što se dete smesti u njihovu negu. Ovo je praćeno pristankom svih uključenih.

(Saradnik Službe za zaštitu deteta iz Slovenije, kod 27.08.03)

A) Odgovornosti

Služba za zaštitu deteta • Obezbeđuje profesionalnost u procesu odlučivanja.

- Obezbeđuje proces koji se zasniva na saradnji i otvorenosti

Organizacija za negu deteta • Obezbeđuje Službama za zaštitu deteta sve važne informacije o obliku nege koju nudi

B) Smernice

1. Proces se bazira na saradnji i otvorenosti

Odgovorna osoba stara se o tome da sve strane koje su uključene učestvuju u procesu. On/ona sakuplja sve informacije i pažljivo ih dokumentira. Odgovorna osoba informiše uključene strane na pažljiv način, starajući se o tome da svako ko učestvuje ima pristup važnim informacijama i da ih razume.

Odgovorna osoba stara se o tome da stručne osobe iz drugih organizacija daju svoju procenu situacije u kojoj se dete nalazi i da pruže savete.

3. Obezbeđuju se informacije o mogućim posledicama koje može da ima određeni smeštaj

Odgovorna osoba temeljno procenjuje moguće pravce delovanja i stara se o tome da sve strane koje su uključene budu svesne mogućih posledica koje sa sobom nosi određeni smeštaj.

4. Uzima se u obzir alternativni smeštaj u slučaju da je prvobitni smeštaj neadekvatan

Odgovorna osoba stara se o tome da se tokom procesa odlučivanja obezbedi alternativni smeštaju u slučaju da se ispostavi da je prva opcija neodgovarajuća.

5. Odluka se bazira na važnim činjenicama

Odgovorna osoba stara se o tome da se istraživanje temeljno sprovede i da se analizira dobijena dokumentacija. Na osnovu ovih podataka donosi se odgovarajuća odluka kojom se obezbeđuje ono što je u najboljem interesu deteta.

6. Bira se najbolji mogući smeštaj za dete

Službe za zaštitu deteta biraju najbolji mogući smeštaj za dete uzimajući u obzir njegovu/njenu etničku, socijalnu, versku i medicinsku pozadinu. Zajedno sa organizacijom za negu, staraju se o tome da smeštaj obezbeđuje detetu okruženje u koje se on/ona uklapa i koje mu/joj pruža podršku, zaštitu i pažnju.

Potencijalni negovatelj mora da bude kvalifikovan i da primi pomoćna sredstva koja su dovoljna kao i da se stalno obučava i nadgleda da bi se on/ona osposobio da pruža negu detetu.

7. Organizacije za negu saraduju ako se dete premesti iz jednog oblika nege u drugi

Ako dete treba da se premesti iz jednog oblika nege u drugi, trenutni negovatelj i organizacija za negu pomažu u ovom procesu i obezbeđuju sve potrebne informacije budućem negovatelju.

C) Znaci upozorenja

- Ne donosi se odluka koja je u najboljem interesu deteta.
- Pri smeštanju deteta ne uzimaju se u obzir njegove/njene potrebe, životna situacija i/ili stvarno socijalno okruženje.
- Ne postoji mogućnost alternativnog smeštaja u slučaju da postane očigledno da prvobitni smeštaj nije adekvatan.
- Odlučivanje se ne zasniva na činjenicama.
- Ne postoji dokumentacija o procesu.
- Informacije nisu dostupne.
- Dete, biološka porodica i druge relevantne strane nisu uključene u proces ili ga ne razumeju.
- Odluka je iznenadna i neočekivana za dete i njegovu/njenu biološku porodicu.
- Ne postoji saradnja između spoljnih stručnih lica.

Standard 4 Braća i sestre su zbrinuti zajedno

Tokom procesa vanroditeljske nege, braća i sestre su zbrinuti zajedno. Braća i sestre se smeštaju u odvojenim smeštajima samo onda kada je to za njihovo dobro. U tom slučaju obezbeđuje se kontakt između njih, ukoliko to na njih nema negativnog uticaja.

"Dete je povereno SOS Selu sa svoja dva brata i dve sestre. Braća i sestre su mogli da ostanu zajedno u jednoj kući, u novoj porodici sa svojom SOS mamom i dvoje druge dece. On je odrastao u miru u Selu i održao je kontakt sa svojim ocem koji ih je često posećivao."

(Priča o dečaku iz Italije, kod 15.01.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Preduzima sve neophodne aktivnosti da obezbedi zajednički smeštaj braće i sestara

- Bira organizaciju za negu koja dozvoljava zajednički smeštaj braće i sestara različitih godina.
- Vodi računa o uspostavljanju redovnog kontakta između braće i sestara ako oni nisu smešteni zajedno.

Organizacija za negu • Ima takvu strukturu da dozvoljava zajednički smeštaj braće i sestara različitog životnog doba.

Negovatelj • Pomaže redovan kontakt između braće i sestara ako oni nisu smešteni zajedno.

B) Smernice

1. Braća i sestre su smešteni zajedno

Službe za zaštitu deteta obezbeđuju zajednički smeštaj braće i sestara. Kadgod je to moguće izlazi se u susret željama braće i sestara. One pružaju organizacijama za negu, koje smeštaju braću i sestre zajedno, pomoć i praktične smernice.

Organizacija za negu obezbeđuje adekvatnu strukturu za negu za braću i sestre.

2. Kontakt između braće i sestara se održava ako se oni ne smeste zajedno u isti smeštaj

Službe za zaštitu deteta i organizacija za negu obezbeđuju neophodna sredstva (npr. finansijsku pomoć) i podršku da se dozvoli braći i sestrama koji nisu smešteni zajedno da održe kontakt. Budući negovatelj je informisan o braći i sestrama deteta koji nisu smešteni sa njim/njom.

C) Znaci upozorenja

- Braća i sestre su razdvojeni.
- Razlozi za odvajanje braće i sestara nisu ni opravdani niti su u najboljem interesu deteta.
- Organizacija za negu nema odgovarajuću strukturu nege za braću i sestre.
- Braća i sestre koji su razdvojeni, održavaju slab ili nikakav kontakt.
- Negovatelji nisu obavešteni o braći i sestrama deteta.

Standard 5 Prelazak u novi dom je dobro pripremljen i pažljivo sproveden

Pošto je donešena zajednička odluka o obliku pružanja nege, buduća organizacija za negu temeljno priprema prijem deteta. Dobrodošlica mora postepeno da se ukazuje i ne sme da prouzrokuje ni najmanju uznemirenost. Prelazak u novi smeštaj se organizuje kao proces čiji je glavni cilj da se obezbede najbolji interesi deteta i dobrobit svih relevantnih strana koje su uključene.

Budući staratelji počeli su da se sreću sa decom ali nije se žurilo sa procesom prelaska. Oni bi se sastajali na sat ili dva i učvršćivali bi kontakt. Ona se seća kako bi njen muž pokupio decu iz institucije u koju su bili smešteni i vodio ih u školu. Nakon školje ona bi ostala sa njima i pomogla im da završe domaće zadatke i zatim bi ih odvela u smeštaj. [...] Tokom ovog procesa deca su se takođe upoznala sa proširenom porodicom. Ovaj proces je trajao šest meseci sve dok se oni nisu u potpunosti preselili u hraniteljski smeštaj. Svi su bili spremni za pokret.

(Negovatelj sa Malte, kod 19.06.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Obezbeđuju stručno osposobljavanje i sprovođenje procesa prijema u saradnji sa organizacijom za negu i negovateljem.

Organizacija za negu • Stara se o tome da negovatelj ima odgovarajuća sredstva i podršku da prihvati dete i da mu/joj pruži negu.

Negovatelj • Priprema odgovarajuću dobrodošlicu za dete i stara se o tome da se proces prijema sprovede na profesionalan način.

B) Smernice

1. Proces prijema se profesionalno priprema i sprovodi

Proces prijema se priprema i sprovodi putem bliske saradnje između svih relevantnih strana koje su uključene. Obezbeđuju se dovoljna sredstva i neophodno vreme za pripremu prijema deteta.

Odgovorna osoba iz Službe za zaštitu deteta stara se o tome da se o pripremama i uslovima raspravlja sa svim uključenim stranama i da su one realne, valjano npravljene i obavezujuće za sve.

Ocenjuje se sposobnost organizacije za negu i negovatelja da pruže neophodnu negu. Ova se analiza naročito fokusira na to da li negovatelj poseduje odgovarajuće kvalifikacije, da li se on/ona neprekidno obučava i nadgleda i da li je on/ona opremljen neophodnim pomoćnim sredstvima.

2. Biološka porodica je u potpunosti uključena u proces prijema. Službe za zaštitu deteta i buduća organizacija za negu staraju se o tome da se dete i njegova/njena biološka porodica uključe, savetuju i pomažu tokom procesa prijema.

3. Dete se upoznaje sa svojim budućim domom. Odgovorna osoba obezbeđuje detetu mogućnost da se upozna sa budućim domom i negovateljem.

4. Smeštanje kod deteta stvara uznemirenosti u najmanjoj meri. Odgovorna osoba vodi računa o tome da smeštanje kod deteta i njegove/njene biološke porodice dovodi do što je manje moguće uznemirenosti.

C) Znaci upozorenja

- Proces prijema niti se priprema niti se sprovodi na profesionalan način.
- Negovatelj nije spreman da prihvati dete niti da mu pruži negu.
- Negovatelju nije dostupan dovoljan broj pomoćnih sredstava.
- Negovatelj ne saraduje sa Službama za zaštitu deteta.
- Dete i njegova/njena biološka porodica slabo su ili nikako obavešteni o novom domu.
- Pripreme nisu realne, valjano napravljene niti obavezujuće.
- Relevantne strane nisu uključene u proces.
- Ne postoji kontakt između deteta i budućeg negovatelja pre prijema.
- Ne organizuje se dobrodošlica za dete.
- Dete oseća da prijem izaziva priličnu uznemirenost kod njegove/njene biološke porodice i /ili u njegovom/njenom socijalnom okruženju.

Standard 6 Proces vanroditeljske nege sprovodi se po pojedinačnom planu sprovođenja nege

Pojedinačni plan sprovođenja nege stvara se tokom procesa odlučivanja i dalje se razvija i sprovodi tokom čitavog procesa vanroditeljske nege. Ovaj plan ima za cilj da sprovede sveobuhvatni razvoj deteta.

U suštini, plan sprovođenja nege definiše razvojni status deteta, postavlja ciljeve i mere i daje objašnjenje koja su to sredstva neophodna da se pomogne sveobuhvatan razvoj deteta. Svaka važna odluka donešena tokom procesa vanroditeljske nege upravlja se ovim planom.

Tim institucije i socijalni radnik organizovali su niz susreta sa osobljem, detetom i bratom da bi se bolje upoznali sa situacijom. Oni su uspjeli da utvrde koje su dečakove potrebe i načinili su plan delovanja zasnovan na korišćenju mogućih pomoćnih sredstava i ograničavanju profesionalne intervencije.

(Priča o dečaku iz Bugarske, kod 3.01.03)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Odgovorne su za multidisciplinarnu procenu detetovog potencijala i za keiranje pojedinačnog plana sprovođenja nege kojim se usmerava sveobuhvatan razvoj deteta.

Organizacija za negu • Stara se o tome da se proces vanroditeljske nege za snivana pojedinačnom planu sprovođenja nege

- Vodi računa da se pružena nega odvija prema planu sprovođenja nege.
- Pomaže negovatelju da razvije plan sprovođenja nege.

Negovatelj • Odgovoran je za sprovođenje i dalji razvoj pojedinačnog plana sprovođenja nege.

B) Smernice

1. Stvara se pojedinačan plan sprovođenja nege

Prilikom savetovanja sa multidisciplinarnim timom, Službe za zaštitu deteta stvaraju pojedinačan plan sprovođenja nege, uzimajući u obzir pomoćna sredstva, poreklo deteta i njegov/njen potencijal.

2. Dete učestvuje u razvoju pojedinačnog plana sprovođenja nege

Obezbeđuje se učešće deteta u stvaranju i daljem razvoju njegovog/njenog pojedinačnog plana sprovođenja nege. Nivo učešća zavisi od njegovog/njenog nivoa razumevanja.

3. Pojedinačan plan sprovođenja nege se s vremena na vreme ocenjuje

Negovatelj je odgovoran za sprovođenje i dalji razvoj plana nege. Plane nege se s vremena na vreme osavremenjuje pri savetovanju sa relevantnim stranama uključenim u proces.

C) Znaci upozorenja

- Ne postoji dokumentovana procena i nema pojedinačnog plana sprovođenja nege.
- Plan sprovođenja nege nije u skladu sa ličnim potrebama deteta.
- Nisu sve relevantne strane uključene u razvoj pojedinačnog plana sprovođenja nege.
- Uključene strane se ne slažu oko pojedinačnog plana sprovođenja nege.
- Plan se ne osavremenjuje u određenim vremenskim razmacima.

Standardi 2

Proces pružanja nege

Proces pružanja nege definiše se kao period između procesa prijema i procesa osamostaljivanja.

Deca i mladi u van-roditeljskoj nezi imaju podršku prilikom oblikovanja sopstvene budućnosti, razvijanja samopouzdanja kao i da postanu nezavisni i aktivni članovi društva. Ovo se neguje životom u okruženju koje pruža podršku, zaštitu i pažnju.

Ova oblast standarda uključuje sledeće standarde:

Standard 7: Smeštanje deteta odgovara njegovim/njenim potrebama, životnoj situaciji i stvarnom socijalnom okruženju.

Standard 8: Dete održava kontakt sa njegovom/njenom biološkom porodicom.

Standard 9: Negovatelji su kvalifikovani i imaju odgovarajuće radne uslove.

Standard 10: Odnosi negovatelja sa detetom zasnovani su na razumevanju i poštovanju.

Standard 11: Dete se osposobljava da aktivno učestvuje u donošenju odluka koje direktno utiču na njegov/njen život.

Standard 12: Nega deteta vrši se u odgovarajućim životnim uslovima.

Standard 13: Deca sa posebnim potrebama primaju odgovarajuću negu.

Standard 14: Dete/mlada osoba se neprekidno priprema za nezavistan život.

Standard 7 Smeštanje deteta odgovara njegovim/njenim potrebama, životnoj situaciji i stvarnom socijalnom okruženju

Dete odrasta u okruženju u koje se uklapa i koje mu pruža podršku, zaštitu i pažnju. Omogućiti detetu da odraste u brižnom porodičnom okruženju je ono što ispunjava ove kriterijume okruženja. Smešteno u novu sredinu dete ima šansu da izgradi stabilan odnos sa negovateljem kao i da ostane u kontaktu sa svojim stvarnim socijalnim okruženjem.

Moji roditelji iz hraniteljske porodice bili su inspirisani bilo čim što je za mene bilo dobro i korisno. Meni je važno što su me prihvatili onakvu kakva jesam, da poštuju moje mišljenje, moju veru i privatnost i to što mogu da koristim maternji jezik.

(Devojčica iz Slovenije, kod 27.02.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Pokreće, pronalazi i organizuje najbolji smeštaj za dete u skladu sa njegovim/njenim potrebama, životnom situacijom i stvarnim socijalnim okruženjem

Organizacija za negu deteta • Obezbeđuje modele nege deteta koji su u skladu sa potrebama deteta i zahtevima Službi za zaštitu deteta.

- Procenjuje, u saradnji sa Službama za zaštitu deteta da li je ili ne ponuđeni smeštaj za dete u skladu sa potrebama deteta, njegovom/njenom životnom situacijom i stvarnim socijalnim okruženjem.

Negovatelj • Stara se o tome da je novi dom u skladu sa potrebama deteta, njegovom/njenom životnom situacijom i stvarnim socijalnim okruženjem

- Saraduje sa detetom i njegovom/njenom biološkom porodicom tokom ovog procesa.

B) Smernice

1. Dete i njegova/njena biološka porodica obavešteni su o mogućnostima nege o detetu u porodici. Ako su dostupne odgovarajuće mogućnosti nege o detetu u porodici, dete i njegova/njena biološka porodica obaveštavaju se o ovim mogućnostima.

Službe za zaštitu deteta podstiču organizacije za negu deteta da obezbede negu deteta u porodici. Ako se dete primi u neku ustanovu radi zbrinjavanja, organizacija za negu deteta mora da pronade način kako da iskombinuje ovakav način zbrinjavanja sa negom u porodici.

2. Dete dobija najbolji mogući smeštaj

Službe za zaštitu deteta i organizacije za negu deteta staraju se o tome da budući smeštaj obezbeđuje jedno okruženje u koje se dete uklapa i koje mu /joj pruža podršku, zaštitu i pažnju.

3. Smeštaj odgovara potrebama deteta, životnoj situaciji i stvarnom socijalnom okruženju

Organizacija za negu deteta svesno se trudi da se uveri da je smeštaj u skladu sa potrebama deteta, životnim uslovima i stvarnim socijalnim okruženjem.

Uzima se u obzir fizička udaljenost između društvene zajednice deteta i novog smeštaja.

4. Nova zajednica pruža detetu podršku da razvije osećaj ljubavi i pripadanja

Negovatelj obezbeđuje detetu lični prostor i stvara sredinu u kojoj on/ona može da razvije osećaj ljubavi i pripadanja.

5. Kvalitet brige se s vremena na vreme proverava

Službe za zaštitu deteta i organizacija za negu deteta s vremena na vreme ocenjuju kvalitet nege koja se pruža detetu.

C) Znaci upozorenja

- Detetu se ne pruža šansa da se o njemu stara u procesu nege zasnovane na porodici.
- Ne postoji kontakt između deteta i njegove/njene biološke porodice i/ili stvarnog socijalnog okruženja.
- Fizička udaljenost između deteta i njegove/njene biološke porodice i/ili stvarnog socijalnog okruženja onemogućava ostvarivanje kontakta između njih.
- Detetu se ne dopušta da koristi svoj sopstveni jezik, obavlja verske i kulturne obrede.
- Organizacija nije realna, poštena niti obavezujuća.
- Dete oseća da nega njega/nje nije takva da se ono u nju uklapa, ne pruža mu/joj podršku, zaštitu niti pažnju.
- Dete oseća da ne može da se osloni na stabilan i pouzdan odnos sa svojim negovateljem.
- Dete nema privatnost.
- Negovatelj se stalno menja.
- Negovatelj nije u stanju da razume situaciju u kojoj se dete nalazi.

Standard 8 Dete održava kontakt sa njegovom/njenom biološkom porodicom

Detetov odnos sa njegovom/njenom biološkom porodicom podstiče se, održava i podržava ako je to u najboljem interesu deteta.

Kontakt se jako puno podstiče od strane socijalnog radnika. U stvari, majka iz hraniteljske porodice, pored nege deteta i odvođenja deteta da vidi svoju biološku majku, takođe koristi priliku tokom ovih sati kontakta da nauči majku nekim veštinama nege deteta. Gajiti pozitivan odnos između njih je od presudne važnosti za dete. Detetu je od velike pomoći kada zna da su njegova majka i hraniteljica u dobrim odnosima.

(Socijalni radnik sa Malte, kod 19.08.04)

Mora da se podrži veza i odnos između deteta i njegovih/njenih bioloških roditelja, i da se detetu dopusti da donese odluku o tome kakav odnos želi da ima sa svojim biološkim roditeljima.

(Socijalni radnik iz Estonije, kod 7.08.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Staraju se da se zadrži kontakt između deteta i njegove/njene biološke porodice.

Organizacija za brigu o detetu • Obezbeđuje i podstiče kontakt sa biološkom porodicom.

- Pruža podršku negovatelju.

Negovatelj • Podržava kontakt između deteta i njegove/njene biološke porodice.

- Saraduje sa biološkom porodicom deteta.

B) Smernice

1. Službe za zaštitu deteta unapređuju kontakt između deteta i njegove/njene biološke porodice. Službe za zaštitu deteta podstiču, podržavaju i nadgledaju kontakt između deteta, negovatelja i biološke porodice. Takođe unapređuju saradnju između ove tri strane. Službe za zaštitu deteta obezbeđuju savetovanje za dete, njegovu/njenu biološku porodicu i negovatelja.

2. Organizacija za negu deteta i negovatelj podržavaju kontakt između deteta i njegove/njene biološke porodice

Organizacija za negu deteta obučava i podržava negovatelja u saradnji sa biološkom porodicom deteta.

Negovatelj pomaže detetu da u potpunosti prihvati sopstvenu životnu priču i podstiče ga/nju da održi kontakt sa svojom biološkom porodicom, i socijalnim, verskim i kulturnim poreklom.

Negovatelj s vremena na vreme obavestava biološku porodicu deteta o njegovom/njenom razvoju.

3. Biološka porodica je uključena u detetov život

Organizacija za negu deteta i biološka porodica deteta jasno definišu uloge, prava i odgovornosti koje se tiču razvoja deteta i koje su u skladu sa nacionalnim zakonima.

Organizacija za negu deteta pruža podršku biološkoj porodici da razume situaciju u kojoj se dete nalazi i podstiče porodicu da mu/joj pomogne.

4. Učestalost i kvalitet kontakta se ocenjuje s vremena na vreme

Učestalost i kvalitet kontakta između deteta i njegove/njene porodice mora redovno da se ocenjuje.

Kontakt se ostvaruje u skladu sa individualnim planom sprovođenja nege i/ili bilo kakvim dogovorom ostvarenim po ovom pitanju.

C) Znaci upozorenja

- Ne postoji kontakt između deteta i njegove/njene biološke porodice, iako bi to bilo u najboljem interesu deteta.
- Postoji kontakt između deteta i njegove/njene biološke porodice, iako to nije u najboljem interesu deteta.
- Biološka porodica se ponaša na način koji je suprotan najboljim interesima deteta.
- Kontakt između deteta i njegove/njene biološke porodice se ne podržava.
- Razlozi za nepodržavanje kontakta između deteta i njegove/njene biološke porodice nisu opravdani.

Standard 9 Negovatelji su kvalifikovani i imaju odgovarajuće radne uslove

Negovatelji su u potpunosti testirani, izabrani i obučeni pre nego što prihvate odgovornost brige o detetu. Oni prolaze kroz neprekidnu obuku i primaju profesionalnu podršku da bi se obezbedio sveobuhvatan razvoj deteta.

Obuka za hranitelja bila je divna. Moj suprug i ja prihvatili smo decu u postupak hraniteljske nege ranije, ali smo shvatili koliko malo o tome znamo. Ja smatram da niko ne treba da uzme dete u hraniteljsku negu ukoliko nisu završili obuku za hranitelja.._

(Negovatelj sa Islanda, kod 13.06.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Definišu kvalifikacioni profil negovatelja.

- Staraju se o tome da se svi negovatelji bar upoznaju sa kvalifikacionim profilom.

Organizacija za negu • Stara se o tome da se svi negovatelji bar upoznaju sa kvalifikacionim profilom definisanim od strane Službi za zaštitu deteta

- Obezbeđuje stalnu obuku i podršku..

Negovatelj • Učestvuje u stalnoj profesionalnoj obuci.

B) Smernice

1. Negovatelji se biraju i obučavaju u skladu sa priznatim kvalifikacionim profilom.

Službe za zaštitu deteta staraju se o tome da se dete smesti u organizaciju za negu koja profesionalno obučava i podržava negovatelje u skladu sa kvalifikacionim profilom.

Kvalifikacioni profil negovatelja mora u sebi da sadrži sposobnost negovatelja da zasniva svoje postupke na UNCRC, uslovima za zaštitu deteta (pravilnik ponašanja) i poznavanju razvoja deteta. Oni su obučeni da koriste jezik koji odgovara načinu razmišljanja deteta/mlade osobe. Oni uspostavljaju blizak odnos sa detetom/mladom osobom, imaju dobro razvijene veštine slušanja, uviđavni su, puni razumevanja i strpljivi.

Organizacija za negu deteta stara se o tome da se negovatelj u potpunosti testira, izabere, poduči, podrži i nadgleda.

2. Negovatelji imaju pristup profesionalnoj obuci i podršku

Negovateljima je obezbeđena profesionalna obuka i podrška u skladu sa njegovim/njenim potrebama i zahtevima. U suštini, organizacija za negu deteta pruža negovatelju mogućnosti da podeli iskustvo i praksu, da učestvuje na važnim sastancima i konferencijama kao i da dobije obuku, savetovanje i nadzor.

3. Negovatelji imaju odgovarajuće radne uslove

Negovatelju se pruža podrška putem odgovarajućih radnih uslova. On/ona živi na mestu koje obezbeđuje odgovarajuću infrastrukturu. Negovatelj može da se osloni na finansijsku i ljudsku pomoć neophodnu da na odgovarajući način ispuni svoje dužnosti.

4. Podstiče se stvaranje mreža razmene

Službe za zaštitu deteta i/ili organizacija za negu deteta podstiču formiranje zvaničnih i nezvaničnih mreža da bi se negovateljima pružila prilika da dele iskustva i dobru praksu.

C) Znaci upozorenja

- Ne postoji definisan minimum zahteva u pogledu kvalifikacionog profila negovatelja.
- Negovatelji nisu detaljno testirani i izabrani.
- Negovatelji nemaju pristup odgovarajućoj profesionalnoj obuci i/ili podršku.
- Negovatelji ne prihvataju profesionalnu obuku i/ili podršku.
- Ne podstiču se obuka i podrška.

Standard 10 Odnos negovatelja sa detetom zasniva se na razumevanju i poštovanju

Negovatelj obraća osobnu pažnju na dete i svesno se trudi da izgradi poverenje i da ga/je razume. Negovatelj uvek razgovara sa detetom otvoreno, iskreno i sa punim poštovanjem.

Oni (hranitelji) starali su se o njemu na normalan način. Bili su strpljivi i nisu se predali. Bili su otvoreni i govorili su o stvarima na lep način. Govorili su o svemu, pa i o teškim temama. Oni su mu takođe pokazivali da ga vole i često su ga grlili._

(Priča dečaka iz Švedske, kod 29.01.01)

"Veoma sam zahvalna svojim hraniteljima. Primili su me u svoju porodicu kada sam imala 14 godina. Oni su me naučili šta je to porodica: ljubav, odanost i poštovanje među ljudima. Naučili su me da kuvam. Naučili su me da se ne plašim da pokažem svoja osećanja i da kažem ako me nešto muči. Oni su me jednostavno voleli i to sam naučila od njih. Ja nisam bila naviknuta na nežnost i u početku me je bilo sramota. Bila sam veoma stidljiva. Bila sam zahvalna na tome što me hraniteljica nikada nije tukla. I to se činilo više nego dovoljno. Moji strahovi iz detinjstva bili su kao crna senka koja me je pratila dugo vremena."

(Devojčica iz Letonije, kod 16.02.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Snadbeva organizaciju za negu i negovatelja svim informacijama o detetovom poreklu.

- Obezbeđuje saradnju između biološke porodice i negovatelja.

Organizacija za negu • Podržava negovatelja u uspostavljanju i održavanju stabilnog odnosa sa detetom.

- Stara se o tome da negovatelj stekne neophodne ljudske veštine da bi izgradio dobar odnos sa detetom

Negovatelj • Nudi detetu mogućnost da izgradi poverenje.

B) Smernice

1. Negovatelj prima informacije, obuku i podršku

Službe za zaštitu deteta obavestavaju organizaciju za negu deteta i negovatelja o poreklu deteta da bi se omogućio pristup detetu na odgovarajući način.

Organizacija za negu deteta podučava i podržava negovatelja da uspostavi i održi stabilan odnos sa detetom.

2. Negovatelj nudi detetu mogućnost da izgradi stabilan odnos

Negovatelj stvara jedan pomoćni okvir koji se bazira na razumevanju i poštovanju, i time omogućuje razvoj jednog bliskog, iskrenog, pouzdanog i stabilnog odnosa.

3. Negovatelj pristupa svakom detetu na poseban način

Negovatelj uvek uzima u obzir poreklo deteta, individualne potrebe, sposobnosti i nivo razumevanja.

C) Znaci upozorenja

- Odsustvo poštovanja i razumevanja u odnosu između negovatelja i deteta.
- Postoji manjak informacija o detetu.
- Dete se distancira od negovatelja.
- Postoji veliki broj promenjenih negovatelja..

Standard 11 Dete se osposobljava da aktivno učestvuje u donošenju odluka koje direktno utiču na njegov/njen život

Dete se smatra stručnjakom za svoj sopstven život. Detetu se pružaju informacije, dete se sluša, uzima za ozbiljno, a njegova/njena sposobnost brzog oporavka smatra se velikim potencijalom. Dete se ohrabruje da iskaže sopstvena osećanja i iskustva.

Podrška koju sam dobila od mnogih negovatelja bila mi je jako važna. Važno je da vam negovatelj kaže da ste važni, da možete da postanete neko i nešto u životu. Mislim da su pedagozi ljudi koji su me najviše cenili i pružili mi najviše podrške. Oni su me uvek podržavali (pri izboru univerzitetskog stepena društvenog obrazovanja). Nikada se nisu protivili_

(Devojčica iz Španije, kod 28.02.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Prati učešće deteta u donošenju svih odluka koje direktno utiču na njegov/njen život.

Organizacija za negu deteta • Stara se o tome da učešće bude integralni deo procesa pružanja nege.

Negovatelj • Osposobljava dete da donosi odluke koje direktno utiču na njegov/njen život.
• Aktivno podržava učešće deteta.

B) Smernice

1. Organizacija za negu deteta podržava učešće deteta

Organizacija za negu deteta:

- obezbeđuje pomoćna sredstva za unapređivanje učešća deteta;
- razvija i primenjuje različita sredstva kojima se obezbeđuje aktivno učešće deteta;
- unapređuje učesnički stav putem uključivanja zaposlenih;
- stara se o tome da sve strane koje su uključene u negu deteta budu profesionalno obučene da bi se pomoglo dečje učešće

2. Negovatelj pomaže dečje aktivno učešće

Negovatelj:

- obaveštava dete o njegovim/njenim pravima i svim važnim pitanjima koja se tiču njegovog/njenog života
- sluša, podstiče i podržava dete pri donošenju odluka koje se tiču njegovog/njenog života.

3. Negovatelj veruje u dete i podržava njegovu/njenu sposobnost i pun potencijal

Negovatelj:

- prepoznaje potencijal deteta i podstiče ga/je da ga koristi i razvija;
- poštuje ličnost deteta, uzima u obzir njegovo/njeno mišljenje i podržava njegovu/njenu težnju za samostalnim životom;
- pokazuje detetu njegovu/njenu važnost interesujući se za njegove/njene potrebe.

C) Znaci upozorenja

- Sredstva za podsticanje učešća nisu razvijena i/ili primenjena.
- Dete ne učestvuje u donošenju odluka koje se tiču njegovog/njenog života.
- Dete oseća kako njegov potencijal nije ni opažen niti mu se pruža podrška.
- Dete ne smatra da ga slušaju i/ili razumeju.
- Dete ne smatra da je dovoljno obavješteno o važnim pitanjima i svojim pravima.

Standard 12 Dete se neguje u odgovarajućim životnim uslovima

Životni standardi i infrastruktura organizacije za negu deteta i/ili negovatelja zadovoljavaju potrebe deteta što se tiče udobnosti, sigurnosti zdravih životnih uslova kao i nesmetanog pristupa obrazovanju i društvenoj zajednici.

"Ne mogu tačno da se setim kada sam se prvi put osetio lepo u hraniteljskoj porodici. Možda je to bilo kada sam se okupao. Meni je čistoća jako važna. Znae, kada vas nose u krevet svako veče u 7:30, kada uvek imate voće u posudi, redovne obroke svakog dana, sve stvari organizovane. Čak su i male stvari tako važne"

(Devojčica iz Irske, kod 13.02.06)

Ja koristim činjenične podatke da procenim razvoj dece koji se neguju u različitim oblicima javne nege. redovno popunjavanje formulara olakšava planiranje, donošenje odluka, reviziju i nadgledanje u pogledu nege i razvoja deteta. Na primer, jednom je jednom dečaku u instituciji dijagnostikovana alergija na mleko. Ova informacija bila je od velikog značaja njegovim hraniteljima.

(Socijalni radnik iz Mađarske, kod 12.08.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Garantuju smeštaj koji nudi odgovarajuće životne uslove i zadovoljava materijalne potrebe deteta.

Organizacija za negu deteta • Obezbeđuje udobno, sigurno, zdravo i stabilno okruženje za dete.

Negovatelj • Obezbeđuje udoban, siguran, zdrav i stabilan dom za dete.

B) Smernice

1. Dete se neguje u odgovarajućim životnim uslovima

Službe za zaštitu deteta nadgledaju ispunjenje minimuma zahteva u vezi sa životnim uslovima deteta; tu spadaju udobnost, sigurnost, zdravi životni uslovi kao i nespoutan pristup obrazovanju i društvenoj zajednici. Osim toga, obezbeđuju smeštaj koji ispunjava minimum zahteva.

2. Organizacija za negu deteta treba da ispuni minimum zahteva

Organizacija za negu deteta garantuje za kvalitet nege koju pruža u formi pismene izjave. Ovaj kvalitet se garantuje obezbeđivanjem smeštaja koji je u skladu sa mandatornim minimumom zahteva.

Ova pisana izjava je svakom dostupna.

3. Dobrobit deteta i odgovarajući materijalni životni uslovi su obezbeđeni

Negovatelj poštuje mandatorni minimum zahteva da bi garantovao udobnost, sigurnost, zdrave životne uslove, kao i otvoren pristup obrazovanju i društvenoj zajednici.

C) Znaci upozorenja

- Ne postoji mandatorni minimum zahteva koji obezbeđuje životne uslove deteta.
- Smeštaj deteta nije u skladu sa mandatornim minimumom zahteva.
- Organizacija za negu deteta nema pismenu izjavu i/ili ona nije dostupna.

Standard 13 Deca sa specijalnim potrebama primaju odgovarajuću negu

Negovatelji se neprekidno i stručno podučavaju i podržavaju da zadovolje specijalne potrebe dece koju neguju.

"Ono što je pomoglo bilo je obrazovanje, veštine i iskustvo hraniteljice u radu sa decom. Psiholog koji je radio u dečjem domu, obavestio ih je o dečakovoj anamnezi i njegovom trenutnom stanju. Bilo je neophodno posvetiti mu vreme svakog dana, naučiti ga osnovnim navikama i radnjama, uvežbati sa njim kako da se obuče, objasniti mu osnovne pojmove, naučiti ga da u govoru koristi rečenice, da prepozna oblike i boje. Čak je bilo neophodno naučiti ga da se igra."

(Negovatelj iz Češke, kod 5.06.05)

"Zahvaljujući pomoći govornog terapeuta, hranitelj je naučio kako da pomogne dečaku da prevaziđe probleme u njihovoj komunikaciji usled slušnog defekta"

(Negovatelj iz Češke, kod 5.06.0)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Stara se o tome da smeštaj deteta sa specijalnim potrebama bude odgovarajući.

Organizacija za negu deteta • Stara se o tome da dete sa specijalnim potrebama dobije odgovarajuću negu.

- Stara se o tome da dete sa specijalnim potrebama bude zbrinuto ako je to neophodno.

Negovatelj • Obezbeđuje detetu sa specijalnim potrebama odgovarajuću negu.

- Stara se o tome da dete sa specijalnim potrebama bude profesionalno zbrinuto ako je to neophodno.

B) Smernice

1. Smeštaj deteta sa specijalnim potrebama se detaljno priprema pre samog čina prijema

Službe za zaštitu deteta snabevaju organizaciju za negu deteta i negovatelja sa svim informacijama neophodnim da bi se nosio sa detetovim specijalnim potrebama.

2. Deci sa specijalnim potrebama obezbeđuje se odgovarajuća nega
Negovatelj podržava i podstiče sveobuhvatan razvoj deteta u skladu sa ličnim potencijalom deteta.
On/ona obezbeđuje uklapanje i učešće deteta.

3. Negovatelji koji neguju decu sa specijalnim potrebama prolaze kroz dodatnu specijalizovanu obuku i primaju podršku
Službe za zaštitu deteta i/ili organizacija za negu deteta obezbeđuju neprekidnu obuku i podršku negovatelju da bi on/ona mogli dobiti određene kvalifikacije da se nose sa specijalnim potrebama deteta.

4. Negovatelj saraduje sa specijalistima
Negovatelj traži podršku i saraduje sa kompetentnim institucijama i specijalistima da bi zadovoljili specijalne potrebe deteta.

C) Znaci upozorenja

- Ne postoje odgovarajući oblici nege deteta sa specijalnim potrebama.
- Pri smeštanju nisu uzete u obzir specijalne potrebe deteta.
- Dete sa specijalnim potrebama ne dobija odgovarajuću negu.
- Negovatelj nije snadbeven odgovarajućim informacijama, obučen niti mu se pruža podrška prilikom nege deteta sa specijalnim potrebama
- Saradnja između negovatelja i specijalista ne postoji ili je neodgovarajuća.
- Specijaliste koje neguju dete nemaju potrebne kvalifikacije da se nose sa specijalnim potrebama deteta i da neguju takvo dete.

Standard 14 Dete/mlada osoba se neprekidno priprema za nezavisan život

Detetu/mladoj osobi pruža se podrška prilikom oblikovanja sopstvene budućnosti ka razvijanju samopouzdanja i da postane nezavistan, i aktivan član društva. On/ona ima pristup obrazovanju i data mu/joj je mogućnost da stekne životne veštine i prihvati vrednosti.

Detetu/mladoj osobi se pruža podrška prilikom razvijanja samopoštovanja. Ovo mu/joj omogućava da se oseća jako i sigurno i da se uhvati u koštac sa problemima.

"Majčina dužnost je da podigne decu na taj način da oni sebe vide kao ljude koji imaju vrednosti, dostojanstvo, sposobnosti, i snagu da prežive bol da bi nastavili da žive svoje živote."

(Negovatelj iz Litvanije , kod 17.08.02)

Treba da se naglasi prisustvo pedagoga i obraćanje njemu/njoj za pomoć. Radnik na održavanju u organizaciji za negu treba da bude kao pedagog i trebalo bi da bude moguće da vas on nauči stolarstvu; takođe bi bilo korisno naučiti kako da popravite auto ili nešto u stanu. Ako uspete negde da radite dok živite u domu za mlade neće vam ništa nedostajati, oni koji više rade više i dobiju, oni koji manje rade , manje dobiju._

(dečak iz Estonije, kod 7.01.02)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Prati razvoj deteta/mlade osobe u pogledu pripreme za nezavisan život kao što je to dogovoreno u planu sprovođenja nege

- Stara se o tome da dete/mlada osoba ima pristup optimalnom obrazovanju.

Organizacija za negu deteta • Obezbeđuje odgovarajuće okvirne uslove i programe za pružanje podrške detetu/mladoj osobi da postane nezavisna

Negovatelj • Pruža podršku detetu/mladoj osobi da postane nezavisna.

B) Smernice

1. Negovatelj obezbeđuje pojedinačnu obuku i podršku.

Negovatelj se stara o tome da dete/mlada osoba bude obučena i da mu/joj se pruži podrška da postane nezavisna, u skladu sa potrebama navedenim u planu sprovođenja nege. Negovatelj se prvenstveno koncentriše na sledeće:

- Dete/mlada osoba se postiže da preuzima dnevne odgovornosti. U skladu sa njegovim/njenim nivoom razumevanja detetu/mladoj osobi pruža se podrška da se brine sam/sama o sebi kao i da se snalazi u situacijama koje uključuju odnos prema novcu, rešavanje pravnih stvari, osiguranje i druge praktične stvari.
- Detetu/mladoj osobi se pruža podrška prilikom integrisanja u društvenu mrežu i održavanja kontakta sa ljudima iz ove mreže.
- Negovatelj istražuje interese deteta/mlade osobe i planira aktivnosti koje pomažu daljem razvoju njegovog/njenog znanja i životnih veština

2. Priprema za nezavisan život organizuje se kao jedan stalan proces

Negovatelj, podržan od strane organizacije, priprema dete/mladu osobu za nezavisan život.

Ovaj proces zasniva se na pojedinačnom planu sprovođenja nege.

Plan sprovođenja nege uzima u obzir pripremu deteta/mlade osobe za nezavisan život kao stalan proces.

Pri tome se uzimaju u obzir odgovarajući okvirni uslove i mogućnosti/ili programi koje detetu pomažu da postane nezavisno.

3. Detetu/mladoj osobi nude se mogućnosti/programi koji podstiču njen/njegov razvoj

Organizacija za negu i negovatelj stvaraju mogućnosti i/ili programe u okviru kojih dete prolazi kroz obuku da prihvati odgovornosti, integriše vrednosti i norme i razvije životne veštine.

Dete/mlada osoba učestvuje u razvoju, implementaciji i evaluaciji mogućnosti/programa za razvoj.

4. Dete/mlada osoba ima pristup najboljem nivou obrazovanja

Dete/mlada osoba ima pristup i podstiče se da iskoristi najbolje moguće oblike obrazovanja u skladu sa sopstvenim potencijalom i interesovanjima.

Dete/mlada osoba se podstiče da pohađa kako nastavne tako i van-nastavne aktivnosti u skladu sa ličnim interesovanjima.

C) Znaci upozorenja

- Priprema za nezavisan život nije deo plana sprovođenja nege.
- Ne postoje dostupne mogućnosti/programi za samorazvoj.
- Detetu/mladoj osobi se uskraćuje prilika da iskoristi mogućnosti/programe samorazvoja.

- Dete/mlada osoba smatra da nije dovoljno spremno niti mu je pružena prava podrška što se tiče nezavisnog života.
- Dete/mlada osoba nije integrisano u društvenu mrežu.
- Ne podstiče se obrazovanje deteta/mlade osobe.
- Dete/mlada osoba ne provodi svoje slobodno vreme na koristan način.
- Niko ne sluša dete/mladu osobu.

Standardi 3

Proces osamostaljivanja

Termin proces osamostaljivanja odnosi se na proces tokom kojeg dete/mlada osoba postane nezavisna, vrati se svojoj biološkoj porodici ili se preseli u drugi smeštaj. Ovaj proces uključuje odluku, proces iseljenja i podršku nakon osamostaljivanja.

Ova oblast standarda uključuje sledeće standarde:

Standard 15: Proces osamostaljivanja se temeljno planira i sprovodi.

Standard 16: Komunikacija u procesu osamostaljivanja sprovodi se na koristan i odgovarajući način.

Standard 17: Dete/mlada osoba osposobljava se da učestvuje u procesu osamostaljivanja.

Standard 18: Obezbeđuju se mogućnosti praćenja, trajne podrške i kontakta

Standard 15 Proces osamostaljivanja se temeljno planira i sprovodi

Proces osamostaljivanja je faza od presudne važnosti u vanroditeljskoj nezi deteta i temeljno se planira i sprovodi. Prvenstveno se zasniva na pojedinačnom planu sprovođenja nege deteta/mlade osobe. Dete/mlada osoba smatra se upućenim što se tiče njegove/njene nege. Njegova/njena povratna informacija je jako važna za dalji razvoj kvaliteta sistema nege i odgovarajućeg modela nege.

Mentor je inicirao redovne sastanke običnog planiranja sa svim uključenim stranama, u ovom slučaju porodica (baba, deda i otac), deca, i predstavnik Službe za zaštitu deteta. Na jednom od planiranih sastanaka svi su odlučili da starija sestra treba da ostane u organizaciji za negu deteta a da preostalo dvoje dece treba da provede više vremena sa porodicom. Sve strane koje su učestovale složile su se sa ovom odlukom.

(Socijalni radnik iz Bugarske, kod 3.08.01)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Prate i podržavaju planiranje i sprovođenje procesa osamostaljivanja.

- Koordiniraju saradnju između svih uključenih strana.

Organizacija za negu deteta • Obezbeđuje planiranje i sprovođenje procesa osamostaljivanja u skladu sa planom sprovođenja nege.

- Prati dete/mladu osobu sa profesionalizmom i osećajnošću kroz čitav proces.
- Saraduje sa biološkom porodicom.

Negovatelj • Planira proces osamostaljivanja zajedno sa relevantnim stranama uključenim u proces.

- Sprovodi proces osamostaljivanja prema planu sprovođenja nege.
- Saraduje sa biološkom porodicom.

B) Smernice

1. Proces osamostaljivanja se temeljno planira i sprovodi

Bazirano na planu sprovođenja nege i zajedno sa detetom/mladom osobom, negovatelj planira i sprovodi proces osamostaljivanja. Sprovođenje ovog procesa dešava se postepeno sve dok je to u najboljem interesu deteta.

Dete/mlada osoba ima glas u određivanju do koje mere njegova/njena biološka porodica treba da učestvuje u planiranju i sprovođenju procesa osamostaljivanja. Ako je to neophodno, negovatelj konsultuje multi-profesionalan tim.

2. Dete/mlada osoba smatra se stručnim što se tiče kvaliteta sopstvene nege
Negovatelj traži od deteta/mlade osobe da oceni kvalitet nege. Negovatelj dalje prosleđuje ovu povratnu informaciju organizaciji za negu deteta da bi organizacija mogla da je uzme u obzir za dalji razvoj kvaliteta sistema nege i odgovarajućeg modela nege.

3. Proces osamostaljivanja zasniva se na ličnom planu sprovođenja nege
Plan sprovođenja nege definiše razvojni status deteta/mlade osobe, postavlja ciljeve i mere, i razjašnjava koja su pomoćna sredstva neophodna da se pruži podrška detetu/mladoj osobi tokom procesa osamostaljivanja. Plan nege i njegovo sprovođenje redovno se ocenjuju.

Plan sprovođenja nege takođe uzima u obzir budući život deteta/mlade osobe nakon osamostaljivanja, u smislu definisanja smernica za period nakon pružanja nege.

4. Povratak u biološku porodicu ili preseljenje u neki drugi smeštaj se temeljno priprema
Da li dete/mlada osoba treba da se vrati svojoj biološkoj porodici ili da se preseli u neki drugi smeštaj je nešto o čemu zajedno donose odluku Službe za zaštitu deteta, sadašnji i budući negovatelj, kao i biološka porodica.

Dete/mlada osoba aktivno učestvuje u procesu odlučivanja i u pripremi u skladu sa njegovim/njenim nivoom razumevanja.

5. Organizuje se oproštaj za dete/mladu osobu koja se osamostaljuje
Odgovarajuća oproštajna zabava organizuje se za dete/mladu osobu da bi se na taj način obeležila njegova/njena naredna životna faza. Ovo se radi u skladu sa običajima sredine iz koje dete potiče i ima za cilj da se ostvare želje deteta/mlade osobe.

6. Dete/mlada osoba može da dobija podršku i savete pošto je napustilo vanroditeljsku negu. Službe za zaštitu deteta i organizacija za negu obezbeđuju podršku i savete nakon osamostaljivanja.

C) Znaci upozorenja

- Proces osamostaljivanja nije temeljno isplaniran niti sproveden.
- Proces osamostaljivanja nije uključen u plan sprovođenja nege.
- Uključene strane se ne slažu oko plana osamostaljivanja.
- Dete/mlada osoba ne smatra da je uključeno u proces osamostaljivanja.
- Dete/mlada osoba i/ili biološka porodica ne učestvuju u planiranju i sprovođenju procesa osamostaljivanja.

- Ne postoji nikakvo interesovanje u ekspertizi deteta/mlade osobe koje se odnosi na kvalitet njegove/njene nege.
- Ne postoji ocena vanroditeljske nege.
- Proces osamostaljivanja nije u skladu sa ličnim potrebama deteta/mlade osobe.
- Ne obezbeđuje se nikakva podrška nakon osamostaljivanja ili ta podrška nije odgovarajuća.
- Dete/mlada osoba nije dobilo priliku da se oprost.

Standard 16 Komunikacija u procesu osamostaljivanja sprovodi se na koristan i odgovarajući način

Svim stranama koje učestvuju u procesu osamostaljivanja pružaju se sve relevantne informacije u skladu sa njihovom ulogom u procesu. Istovremeno dete/mlada osoba i njegova/njena biološka porodica imaju pravo na privatnost i sigurnost. Sve informacije se razmenjuju na način koji je razumljiv i odgovarajući detetu/mladoj osobi i njegovoj/njenoj biološkoj porodici.

"Činjenica da će morati da se preseli u dom za mlade sama i da će ostaviti iza sebe svoju braću i sestre zabrinjava je, uznemirava i čini pomalo nervoznom. [...] Jednoga dana devojčica je otišla u dom za mlade da bi se upoznala sa novim okruženjem. Tamo je srela jednu devojčicu iz institucije koja joj je rekla da joj je tu jako udobno, da ima svoju privatnost i slobodan prostor. [...] Devojčici se svidelo ono što je videla i čula u domu za mlade. Odjednom su se sve njene brige stišale. Sada je mnogo više optimistična i ima nove snove o svojoj budućnosti."

(Priča devojčice sa severa Kipra, kod 21.02.05)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Staraju se o tome da sve strane koje su uključene dobiju i shvate informacije neophodne da bi se temeljno isplanirao i sproveo proces osamostaljivanja.

- Vodi računa o tome da su sve informacije poverljive.

Organizacija za negu deteta • Obezbeđuje da se komunikacija između negovatelja i deteta/mlade osobe vodi na odgovarajući način.

Negovatelj • Stara se o tome da dete/mlada osoba dobije i razume relevantne informacije koje se odnose na proces osamostaljivanja

- Komunicira sa detetom/mladom osobom na način koji omogućuje da se on/ona oseća opušteno u procesu osamostaljivanja.
- Sarađuje sa biološkom porodicom.

B) Smernice

1. Relevantne informacije se koriste na profesionalan način

Službe za zaštitu deteta, organizacija za negu deteta i negovatelj svesni su toga koliko je važno pružiti detetu/mladoj osobi i njegovoj/njenoj biološkoj porodici relevantne informacije.

Službe za zaštitu deteta na profesionalni način raspolažu svim relevantnim informacijama.

To obezbeđuje poverljivost, pravilnu dokumentaciju i pristup uključenim stranama.

2. Dete/mlada osoba se propisno informiše o procesu osamostaljivanja

Negovatelj se stara o tome da dete/mlada osoba bude obavešteno i da razume sve relevantne informacije koje se tiču procesa osamostaljivanja. Naročito se dete/mlada osoba obaveštava o različitim mogućnostima i aspektima budućeg života u kojem on/ona uli postaje nezavisan, ili se vrati svojoj biološkoj porodici ili se preseli u drugi smeštaj.

3. Nekoliko uslova se uzima u obzir prilikom obezbeđivanja odgovarajuće komunikacije

Sve relevantne strane koje učestvuju u pružanju podrške detetu/mladoj osobi tokom procesa osamostaljivanja moraju da ispune bar sledeće uslove:

- Osposobljeni su da koriste jezik koji odgovara načinu razmišljanja deteta/mlade osobe.
Uspostavljaju blizak odnos sa detetom/mladom osobom, imaju dobro razvijene sposobnosti slušanja i puni su razumevanja, saosećajni i strpljivi da bi omogućili detetu/mladoj osobi da se opusti;
- Oni stvaraju prijateljsko i lagodno okruženje za komunikaciju;

4. Dete, biološka porodica, negovatelj, organizacija za negu deteta i službe za zaštitu deteta međusobno sarađuju. Saradnja između relevantnih strana koje učestvuju u pružanju podrške detetu/mladoj osobi tokom procesa osamostaljivanja jača razmenom relevantnih informacija, odgovarajućom komunikacijom i zajedničkim poverenjem. Oni:

- postupaju prema legalizaciji, propisima i standardima Kvaliteta za decu;
- uključuju ovaj standard (16) u instrukcije i radne metode službi za zaštitu deteta, organizacija za negu i negovatelja;
- deo su mreže nege o detetu.

C) Znakovi upozorenja

- Dete/mlada osoba smatra da ga/je ne razumeju.
- Privatnost deteta/mlade osobe je narušena.
- Dete/mlada osoba i/ili druge relevantne strane koje su uključene nemaju pristup obezbeđenim informacijama ili ih ne razumeju
- Ne postoji razmena informacija.
- Dete/mlada osoba oseća da ne postoji komunikacija sa njegovim/njenim negovateljem.
- Dete/mlada osoba oseća da ne postoji komunikacija sa njegovom/njenom biološkom porodicom i/ili sa njegovim/njenim socijalnim okruženjem.

Standard 17 Dete/mlada osoba se osposobljava da učestvuje u procesu osamostaljivanja

Proces osamostaljivanja se zasniva na pojedinačnom planu sprovođenja nege. Dete/mlada osoba se osposobljava da izrazi stavove i želje u vezi sa svojom trenutnom situacijom i budućim životom. On/ona učestvuje u planiranju i sprovođenju procesa osamostaljivanja.

Učešće devojčice u planiranju procesa pruža joj mogućnost da sama vidi kako se donose odluke, da zna koliko još dugo ostaje u instituciji i da predoseti trenutak kada će otići kući.

(Socijalni radnik iz Portugala, kod 24.07.01)

Zatim je moja mama pronašla stan, otac mi je rekao da mogu da se vratim kući, ali ja to nisam želela jer su mi se svideli i škola i aktivnosti. Vratio sam se kući pošto sam napunila 18 godina. Zadovoljan sam svojim izborima.

(Dečak iz Grčke, kod 11.02.04)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Obezbeđuju učešće deteta/mlade osobe.

Organizacija za negu • Stara se o tome da se ispune svi zahtevi koji se tiču učešća deteta/mlade osobe u procesu osamostaljivanja

Negovatelj • Osposobljava dete/mladu osobu da učestvuje u procesu osamostaljivanja.

- Uključuje dete/mladu osobu u planiranje i sprovođenje procesa osamostaljivanja u skladu sa njegovim/njenim nivoom razumevanja
- Sarađuje sa biološkom porodicom.

B) Smernice

1. Sledeći uslovi se uzimaju u obzir da bi se obezbedilo učešće deteta/mlade osobe
Sve relevantne strane uključene u proces osamostaljivanja uzimaju u obzir i ispunjavaju bar sledeće uslove kojima se obezbeđuje:

- dete/mlada osoba koristi svoje pravo da učestvuje u planiranju i sprovođenju svog procesa osamostaljivanja;
- dete/mlada osoba se sluša i podstiče da iskaže svoje planove, sumnje i očekivanja;
- detetu/mladoj osobi se pruža podrška da donosi odluke u skladu sa svojim nivoom razumevanja;
- dete/mlada osoba se smatra stručnjakom za svoj život;
- biološka porodica učestvuje u procesu osamostaljivanja;
- detetu/mladoj osobi pruža se mogućnost da odluči do koje mere biološka porodica može da bude uključena;
- dete/mlada osoba treba da se sasluša i podrži u birokratskim i sudskim procedurama.

2. Dete/mlada osoba dobija sve relevantne informacije

Negovatelj se stara o tome da se detetu/mladoj osobi pruže sve važne informacije da bi mu se pomoglo pri donošenju odluka u procesu osamostaljivanja.

On/ona se stara o tome da dete razume dobijenu informaciju.

3. Planiranje i sprovođenje procesa osamostaljivanja zasniva se na individualnom planu nege

Dete/mlada osoba učestvuje u razvoju svog plana nege. Plan nege uzima u obzir njegove/njene stavove i ciljeve kao i sva sredstva neophodna da se temeljno planira i sprovede proces osamostaljivanja.

C) Znaci upozorenja

- Ne postoji skup minimalnih uslova koji se odnose na učešće deteta/mlade osobe u procesu osamostaljivanja.
- Skup minimalnih uslova se ne sprovodi.
- Dete/mlada osoba smatra da nije dovoljno uključeno u proces osamostaljivanja.
- Dete/mlada osoba ne smatra da je dobro informisano.
- Planiranje i sprovođenje procesa osamostaljivanja ne zasniva se na individualnom planu sprovođenja nege
- Dete/mlada osoba smatra da ga/je ne uzimaju za ozbiljno.
- Važne odluke se donose bez učešća deteta/mlade osobe.
- Detetu/mladoj osobi daje se više odgovornosti nego što je on/ona u stanju da prihvati.
- Dete/mladu osobu niko ne sluša i ne pruža mu/joj podršku tokom birokratskih i sudskih postupaka.

Standard 18 Obezbeđuju se mogućnosti za praćenje, trajnu podršku i kontakt

Nakon što je dete/mlada osoba napustilo vanroditeljsku negu, on/ona ima mogućnosti da dobije pomoć i podršku. Organizacija za negu trudi se da obezbedi da on/ona proces osamostaljivanja ne doživi kao novu i veliku smetnju. Kada mlada osoba postane punoletna, organizacija za negu treba da nastavi da mu/joj pruža podršku priliku da se održi kontakt.

Čuje se zvono na vratima. Otvaram vrata i ugledam svog socijalnog radnika, ruke su mu pune hrane koju nosi i pita me: Da li bi želeo da večeraš sa mnom? Baš mi je to bilo potrebno. Svratio je i zadržao se neko vreme, samo zbog mene - to je bilo lepo veče i dobro sam spavao te noći._

(Dečak iz Norveške, kod 22.01.01)

Međutim, uvek postoji neka olakšica koju SOS Dečje selo može da obezbedi, jer ih mi ne napuštamo kada jednom odu od nas, i u nekim slučajevima mogućnost vraćanja, čak i na kraći vremenski period, pruža im stabilnost koja im je neophodna._

(Direktor organizacije za negu iz Portugala, kod 24.07.02)

A) Odgovornosti

Službe za zaštitu deteta • Obezbeđuju kako praćenje tako i trajnu podršku pre i nakon što dete postane punoletno.

- Unapređuje kontakt između deteta/mlade osobe i njegove/njene emotivne mreže koja je važna tokom perioda pružanja nege

Organizacija za negu deteta • Obezbeđuje razvoj i sprovođenje plana nege nakon osamostaljivanja.

- Obezbeđuje sredstva neophodna za praćenje i trajnu podršku i uvereva se u to da dete ima mogućnost da održi kontakt svojim prethodnim negovateljem i emotivnom mrežom koja je važna tokom perioda pružanja nege.

Negovatelj • Razvija i sprovodi plan nege nakon osamostaljivanja zajedno sa detetom/mladom osobom.

- Vršiti praćenje deteta/mlade osobe, pruža mu/joj podršku i omogućava kontakt između deteta/mlade osobe i njegove/njene emotivne mreže koja je važna tokom perioda pružanja nege.

B) Smernice

1. Praćenje i podrška zasnivaju se na planu nege nakon osamostaljivanja

Organizacija za negu i negovatelj zajedno sa detetom/mladom osobom razvijaju i sprovode plan nege nakon osamostaljivanja. Ovaj plan se gradi na već postojećem pojedinačnom planu sprovođenja nege. Metode koje se koriste pri donošenju plana sprovođenja nege nakon osamostaljivanja navedene su u pisanoj izjavi organizacije za negu.

Važno je da plan sprovođenja nege nakon osamostaljivanja bude individualno fokusiran i da u sebi integriše poreklo deteta/mlade osobe. U suštini, plan sprovođenja nege nakon osamostaljivanja definiše razvojni status deteta/mlade osobe, postavlja ciljeve i mere, razjašnjava koja su sredstva neophodna da bi se pružila podrška detetu/mladoj osobi nakon osamostaljivanja.

2. Obezbeđuje se praćenje i podrška detetu/mladoj osobi

Negovatelj prati i, ako se to od njega traži, pruža podršku detetu/mladoj osobi u skladu sa planom sprovođenja nege nakon osamostaljivanja. On/ona ima sredstva koja su za to neophodna. negovatelj se trudi da održi kontakt sa detetom/mladom osobom.

3. Dete/mlada osoba ima mogućnost da održi kontakt sa osobama iz svoje emotivne mreže

Bivša organizacija za negu deteta/mlade osobe obezbeđuje mu/joj sredstva neophodna da on/ona održi kontakt sa osobama iz svoje emotivne mreže koji su važni tokom perioda pružanja nege. Prethodni negovatelj omogućava ovaj kontakt.

C) Znaci upozorenja

- Ne postoji plan nege nakon osamostaljivanja.
- Ne postoji praćenje niti podrška.
- Dete/mlada osoba nije dovoljno uključeno u razvoj plana nege nakon osamostaljivanja.
- Dete/mlada osoba odbija da pristane na praćenje i/ili podršku.
- Dete/mlada osoba više ne dobija podršku nakon što je postalo punoletno.
- Detetu/mladoj osobi ne pruža se mogućnost da održi kontakt sa osobama iz svoje emotivne mreže koji su važni tokom njegovog/njenog perioda pružanja nege.

Rečnik ključnih termina

Biološka porodica

Članovi porodice sa kojima je dete biološki povezano, kao što su roditelji, braća, sestre i drugi rođaci.

Negovatelj

Član porodice ili stručno lice koji obezbeđuje negu detetu/mladoj osobi. Oni mogu da budu negovatelji i u porodičnoj nezi i u institucijskoj nezi.

Organizacija za negu deteta

Organizacija koja je odgovorna za dnevnu vanroditeljsku negu deteta/mlade osobe. Ovo se može ostvariti putem hraniteljskih porodica ili u drugim objektima u kojima se sprovodi porodična nega (kao što su SOS dečja sela) ili institucijama.

Individualni plan sprovođenja nege

Plan čiji je cilj da vodi individualni fizički, kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj deteta. On se pravi tokom procesa odlučivanja i dalje se razvija i sprovodi tokom čitavog procesa vanroditeljske nege. U suštini, plan sprovođenja nege definiše razvojni status deteta, postavlja ciljeve i mere i razjašnjava koja su to sredstva neophodna da se pomogne sveobuhvatan razvoj deteta. Svaka važna odluka u procesu vanroditeljske nege upravlja se ovim planom.

Dete

Svako ljudsko biće mlađe od 18 godina.

Službe za zaštitu deteta

Organizacije, institucije, službe i/ili objekti odgovorni za obezbeđivanje nege, podrške i/ili zaštite deci i mladim osobama čija biološka porodica ili negovatelj ne zadovoljava njihove potrebe. Službe za zaštitu deteta nude informacije i organizuju socijalnu, medicinsku, zakonsku i/ili starateljsku negu. Službe za zaštitu deteta mogu da budu javne ili privatne (socijalne službe za mlade, nevladine organizacije, itd.).

Deca sa specijalnim potrebama

Deca čiji psihološki poremećaj, fizička onesposobljenost ili intelektualna nesposobnost, kulturno poreklo, istorija zlostavljanja, zapostavljanje ili drugi faktori zahtevaju specijalne mere zaštite i nege koju im obezbeđuju stručno osposobljeni negovatelji ili terapeuti tokom boravka u vanroditeljskoj nezi.

Multi-profesionalni tim

Tim koji je odgovoran za sveobuhvatni razvoj deteta tokom njegovog boravka u vanroditeljskoj nezi. Sačinjen je od negovatelja, pedagoga i pomoćnih saradnika organizacije za negu (psiholozi, socijalni radnici, itd.)

Mlada osoba

To je mlada osoba koja već ima 18 godina ili je starija ali zbog specifične situacije u kojoj se nalazi još uvek ima pravo da živi u vanroditeljskoj nezi.

Dodatak

Referenca

Konvencija o pravima dece (UN CRC) 1

1989. usvojena je i otvorena za ratifikaciju Konvencija o pravima dece od strane Generalne skupštine Ujedinjenih Nacija; sve evropske zemlje su je odobrile. Ratifikacijom, država prihvata da uradi sve što je u njenoj moći da sprovede sve što treba i zaštititi decu od kršenja njihovih prava u okviru sudske nadležnosti. Postoji nekoliko načina na koja se može koristiti UN CRC, tri od njih su:

- Kao pravno oruđe: UN CRC može da ima ulogu u nauci o pravu ili običajnom pravu
- Kao obrazovnu poruku
- Kao socijalno-politički instrument

Prava dece su nešto više od pravne pozicije dece. Tu se ne radi samo o zakonima, odlukama i pravilima. Tu se radi i o obavezi vlada da prepoznaju prava dece i da ih sprovedu u svakom aspektu društva. UN CRC može da se koristi da se ukaže na vlade koje nisu uspele da izvrše svoje dužnosti.

CRC sadrži obrazovnu poruku. Ovo je takođe važno za vanroditeljsku brigu o detetu. Obrazovna poruka u konvenciji može da se pronađe u pojmovima iz pedagoških teorija ili teorija o dečijoj psihologiji. Primeri ovih pojmova u CRC su:

- najbolji interesi deteta (član 3, paragraf 1);
- sposobnosti razvoja (član 5);
- zrelost (član 12);
- dostojanstvo (na 7 različitih mesta kroz celu konvenciju).

Zadatak je pedagoga, psihologa, ali takođe i roditelja ili negovatelja da ove pojmove sprovedu u delo. Na nekim mestima u konvenciji direktno se obraća pedagozima, uključujući i roditelje (član 3, 5, 18), prosvetnim radnicima/školama (član 28, 29) i Službama za zaštitu deteta/socijalnim institucijama (član 3, paragrafi 1 i 3).

Ova referenca nudi pregled članova Konvencije Ujedinjenih Nacija o pravima dece koji sadrže sve propise u vezi sa sadržajem standarda Kvaliteta za decu. Pregled ovih propisa može da se pronađe na disku Kvaliteta za decu.

¹ Ova referenca je objavljena od strane Međunarodne Zaštite Dece, Holandija

Articles in the Convention

on the Rights of the Child which contain provisions related to the Q4C Standards

Standard 1: The child and his/her family of origin receive support during the decision-making process

To the child: Articles: 3 (paragraph 1), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13 and 39

To the parents: Articles: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, and 18 (paragraph 2)

To the child protection services or care organisations: Articles: 2, 3 (paragraphs 1, 2 and 3), 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 18 (paragraph 2), 19, 20 (paragraph 1), 39

To the responsible person or caregiver: Articles: 2, 3 (paragraphs 1 and 2) 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 19, 20 (paragraph 1), 39

Standard 2: The child is empowered to participate in the decision-making process

To the child: Articles: 9 (paragraph 2), 12, 13, 17

To the parents: Articles: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17, 18 (paragraph 1)

To the child protection services or care organisations: Articles: 2, 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 5, 12, 13, 17, 39

To the responsible person or caregiver: Articles: 2 (paragraph 1), 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17

Standard 3: A professional decision-making process ensures the best possible care for the child

To the child: Articles: 3 (paragraphs 1 and 2), 6 (paragraph 2), 19, 20 (paragraph 1), 23 (paragraphs 1, 2 and 3), 23 (paragraph 1), 39,

To the parents: Articles: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 18 (paragraph 1), 20 (paragraph 3), 23 (paragraphs 1, 2 and 3), 39

To the child protection services or care organisations: Articles 2, 3 (paragraphs 1 and 3), 5, 6 (paragraph 2), 23 (paragraphs 1, 2 and 3), 39

To the responsible person or caregiver: Articles: 2, 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 20 (paragraph 3), 23 (paragraphs 1, 2 and 3), 39

Standard 4: Siblings are cared for together

Article 16

Standard 5: The transition to the new home is well prepared and sensitively implemented

To the child: Articles: 3 (paragraphs 1 and 2), 19, 20 (paragraphs 1 and 3), 39

To the parents: Articles: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 18 (paragraph 1), 20 (paragraph 3), 23 (paragraph 1), 39

To the child protection services or care organisations: Articles: 2, 3 (paragraphs 1 and 3), 5, 6 (paragraph 2), 20 (paragraph 3), 23 (paragraph 1), 39
 To the responsible person or caregiver: Articles: 2, 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 20 (paragraph 3), 23 (paragraph 1), 39

Standard 6: The out-of-home care process is guided by an individual care plan

To the child: Articles: 3 (paragraphs 1 and 2), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17, 19, 20 (paragraphs 1 and 3), 23 (paragraph 1), 25, 39
 To the child protection services or care organisations: Articles: 2, 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17, 20 (paragraph 3), 23 (paragraph 1), 25, 39
 To the responsible person or caregiver: Articles: 2, 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12 and 13, 17, 20 (paragraph 3), 23 (paragraph 1), 25, 39

Standard 7: The child's placement matches his/her needs, life situation and original social environment

To the child: Articles: 3 (paragraphs 1 and 2), 6 (paragraph 2), 8, 19, 20 (paragraphs 1 and 3), 23 (paragraph 1), 39
 To the child protection services or care organisations: Articles: 3 (paragraph 1), 8, 20 (paragraph 3), 6 (paragraph 2), 20 (paragraph 3), 23 (paragraph 1), 39
 To the responsible person or caregiver: 3 (paragraph 1), 6 (paragraph 2), 8, 20 (paragraph 3), 23 (paragraph 1), 39

Standard 8: The child maintains contact with his/her family of origin

To the child: Articles: 9 (paragraph 3), 20 (paragraph 3),
 To the parents: Articles: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 3), 18 (paragraph 1) und 2
 To the child protection services or care organisations: Articles: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 3), 18 (paragraph 2), 20 (paragraph 3)
 To the responsible person or caregiver: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 3), 18 (paragraph 2), 20 (paragraph 3)

Standard 9: Caregivers are qualified and have adequate working conditions

To the child: Articles: 3 (paragraph 1), 2, 3 6 (paragraph 2), 19, 20 (paragraph 1), 23 (paragraph 1), 39
 To the child protection services or care organisations: Articles: 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 3 (paragraph 3), 23 (paragraph 1), 39,
 To the responsible person or caregiver: Articles: 3 (paragraph 3), 39, 23 (paragraph 1)

Standard 10: The caregiver's relationship with the child is based on understanding and respect

To the child: Articles: 23 (paragraph 1), 39

To the child protection services or care organisations: Articles: 2, 3 (paragraph 1 and 3), 6 (paragraph 2), 23 (paragraph 1), 39

To the responsible person or caregiver: Articles: 2, 3 (paragraph 1), 6 (paragraph 2), 23 (paragraph 1), 39

Standard 11: The child is empowered to actively participate in making decisions that directly affect his/her life

To the child: Articles: 9 (paragraph 2), 12, 13, 17

To the child protection services or care organisations: Articles: 2, 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17

To the responsible person or caregiver: 2, 3 (paragraph 1), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17

Standard 12: The child is cared for in appropriate living conditions

To the child: Articles: 3 (paragraphs 1 and 2), 6 (paragraph 2), 15, 20 (paragraph 1), 26, 27, 28, 31

To the child protection services or care organisations: Article: 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 15, 23 (paragraph 1), 25, 26, 27, 28, 31, 39

To the responsible person or caregiver: Articles: 6 (paragraph 2), 3 (paragraph 1), 11 (paragraph 1), 15, 23 (paragraph 1), 25, 26, 27, 28, 31, 39

Standard 13: Children with special needs receive appropriate care

To the child: Articles: 3 (paragraph 1, 2 and 3), 6 (paragraph 2), 19, 20 (paragraph 1), 23 (paragraphs 1, 2 and 3), 39

To the child protection services or care organisations: Articles: 2, 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 23 (paragraphs 1, 2 and 3), 39

To the responsible person or caregiver: Articles: 2, 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 23 (paragraphs 1, 2 and 3), 39

Standard 14: The child/young adult is continuously prepared for independent living

To the child: Articles: 3 (paragraph 1 and 2), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17, 19, 20 (paragraph 1), 26, 28, 39,

To the child protection services or care organisations: Articles: 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17, 26, 28, 39

To the responsible person or caregiver: Articles: 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17, 26, 28, 39

Standard 15: The leaving-care process is thoroughly planned and implemented

To the child: Articles: 3 (paragraph 1), 3 (paragraphs 2 and 3), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17, 19, 20 (paragraph 1), 25, 39

To the child protection services or care organisations: Articles: 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17, 26, 39

To the responsible person or caregiver: Article: 3 (paragraphs 1 and 3), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 17, 26, 39

Standard 16: Communication in the leaving-care process is conducted in a useful and appropriate manner

To the child: Articles: 3 (paragraphs 1 and 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 16, 17, 19, 20 (paragraph 1), 23 (paragraph 1), 39

To the parents: Articles: 5, 17, 3 (paragraph 1), 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 16, 18 (paragraphs 1 and 2)

To the child protection services or care organisations: Articles: 3 (paragraphs 1 and 3), 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 16, 17, 39

To the responsible person or caregiver: Articles: 3 (paragraphs 1 and 3), 5, 6 (paragraph 2), 9 (paragraph 2), 12, 13, 16, 17, 39

Standard 17: The child/young adult is empowered to participate in the leaving-care process

To the child: Articles: 3 (paragraphs 1 and 2), 5, 6 (paragraph 2), 18 (paragraph 2), 19, 20 (paragraph 1), 26, 39

To the child protection services or care organisations: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 18 (paragraph 2), 39, 23 (paragraph 1), 26

To the responsible person or caregiver: Articles: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 3 (paragraph 1), 39, 23 (paragraph 1), 26

Standard 18: Follow-up, continuous support and contact possibilities are ensured

To the child: Articles: 3 (paragraphs 1 and 2), 6 (paragraph 2), 19, 20 (paragraph 1), 26, 39

To the parents: Articles: 3 (paragraph 1), 5, 6, 18 (paragraphs 1 and 2), 26

To the child protection services or care organisations: Articles: 3 (paragraph 1), 5, 6 (paragraph 2), 18 (paragraph 2), 23 (paragraph 1), 26, 39

To the responsible person or caregiver: 3 (paragraph 1), 5, 6 paragraph, 23 (paragraph 1), 26, 39

Convention on the Rights of the Child

Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly
resolution 44/25 of 20 November 1989
entry into force 2 September 1990, in accordance with article 49

Preamble

The States Parties to the present Convention,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Bearing in mind that the peoples of the United Nations have, in the Charter, reaffirmed their faith in fundamental human rights and in the dignity and worth of the human person, and have determined to promote social progress and better standards of life in larger freedom,

Recognizing that the United Nations has, in the Universal Declaration of Human Rights and in the International Covenants on Human Rights, proclaimed and agreed that everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth therein, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status, Recalling that, in the Universal Declaration of Human Rights, the United Nations has proclaimed that childhood is entitled to special care and assistance,

Convinced that the family, as the fundamental group of society and the natural environment for the growth and well-being of all its members and particularly children, should be afforded the necessary protection and assistance so that it can fully assume its responsibilities within the community,

Recognizing that the child, for the full and harmonious development of his or her personality, should grow up in a family environment, in an atmosphere of happiness, love and understanding,

Considering that the child should be fully prepared to live an individual life in society, and brought up in the spirit of the ideals proclaimed in the Charter of the United Nations, and in particular in the spirit of peace, dignity, tolerance, freedom, equality and solidarity, Bearing in mind that the need to extend particular care to the child has been stated in the Geneva Declaration of the Rights of the Child of 1924 and in the Declaration of the Rights of the Child adopted by the General Assembly on 20 November 1959 and recognized in the Universal Declaration of Human Rights, in the International Covenant on Civil and Political Rights (in particular in articles 23 and 24), in the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (in particular in article 10) and in the statutes and relevant instruments of specialized agencies and international organizations concerned with the welfare of children,

Bearing in mind that, as indicated in the Declaration of the Rights of the Child, "the child, by reason of his physical and mental immaturity, needs special safeguards and care, including appropriate legal protection, before as well as after birth",

Recalling the provisions of the Declaration on Social and Legal Principles relating to the Protection and Welfare of Children, with Special Reference to Foster Placement and Adoption Nationally and Internationally; the United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (The Beijing Rules) ; and the Declaration on the Protection of Women and Children in Emergency and Armed Conflict, Recognizing that, in all countries in the world, there are children living in exceptionally difficult conditions, and that such children need special consideration,

Taking due account of the importance of the traditions and cultural values of each people for the protection and harmonious development of the child, Recognizing the importance of international cooperation for improving the living conditions of children in every country, in particular in the developing countries,

Have agreed as follows:

PART I

Article 1

For the purposes of the present Convention, a child means every human being below the age of eighteen years unless under the law applicable to the child, majority is attained earlier.

Article 2

1. States Parties shall respect and ensure the rights set forth in the present Convention to each child within their jurisdiction without discrimination of any kind, irrespective of the child's or his or her parent's or legal guardian's race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, property, disability, birth or other status.

2. States Parties shall take all appropriate measures to ensure that the child is protected against all forms of discrimination or punishment on the basis of the status, activities, expressed opinions, or beliefs of the child's parents, legal guardians, or family members.

Article 3

1. In all actions concerning children, whether undertaken by public or private social welfare institutions, courts of law, administrative authorities or legislative bodies, the best interests of the child shall be a primary consideration.

2. States Parties undertake to ensure the child such protection and care as is necessary for his or her well-being, taking into account the rights and duties of his or her parents, legal guardians, or other individuals legally responsible for him or her, and, to this end, shall take all appropriate legislative and administrative measures.

3. States Parties shall ensure that the institutions, services and facilities responsible for the care or protection of children shall conform with the standards established by competent authorities, particularly in the areas of safety, health, in the number and suitability of their staff, as well as competent supervision.

Article 4

States Parties shall undertake all appropriate legislative, administrative, and other measures for the implementation of the rights recognized in the present Convention. With regard to economic, social and cultural rights, States Parties shall undertake such measures to the maximum extent of their available resources and, where needed, within the framework of international co-operation.

Article 5

States Parties shall respect the responsibilities, rights and duties of parents or, where applicable, the members of the extended family or community as provided for by local custom, legal guardians or other persons legally responsible for the child, to provide, in a manner consistent with the evolving capacities of the child, appropriate direction and guidance in the exercise by the child of the rights recognized in the present Convention.

Article 6

1. States Parties recognize that every child has the inherent right to life. 2. States Parties shall ensure to the maximum extent possible the survival and development of the child.

Article 7

1. The child shall be registered immediately after birth and shall have the right from birth to a name, the right to acquire a nationality and, as far as possible, the right to know and be cared for by his or her parents.

2. States Parties shall ensure the implementation of these rights in accordance with their national law and their obligations under the relevant international instruments in this field, in particular where the child would otherwise be stateless.

Article 8

1. States Parties undertake to respect the right of the child to preserve his or her identity, including nationality, name and family relations as recognized by law without unlawful interference. 2. Where a child is illegally deprived of some or all of the elements of his or her identity, States Parties shall provide appropriate assistance and protection, with a view to re-establishing speedily his or her identity.

Article 9

1. States Parties shall ensure that a child shall not be separated from his or her parents against their will, except when competent authorities subject to judicial review determine, in accordance with applicable law and procedures, that such separation is necessary for the best interests of the child. Such determination may be necessary in a particular case such as one involving abuse or neglect of the child by the parents, or one where the parents are living separately and a decision must be made as to the child's place of residence.

2. In any proceedings pursuant to paragraph 1 of the present article, all interested parties shall be given an opportunity to participate in the proceedings and make their views known.

3. States Parties shall respect the right of the child who is separated from one or both parents to maintain personal relations and direct contact with both parents on a regular basis, except if it is contrary to the child's best interests.

4. Where such separation results from any action initiated by a State Party, such as the detention, imprisonment, exile, deportation or death (including death arising from any cause while the person is in the custody of the State) of one or both parents or of the child, that State Party shall, upon request, provide the parents, the child or, if appropriate, another member of the family with the essential information concerning the whereabouts of the absent member(s) of the family unless the provision of the information would be detrimental to the well-being of the child. States Parties shall further ensure that the submission of such a request shall of itself entail no adverse consequences for the person(s) concerned.

Article 10

1. In accordance with the obligation of States Parties under article 9, paragraph 1, applications by a child or his or her parents to enter or leave a State Party for the purpose of family reunification shall be dealt with by States Parties in a positive, humane and expeditious manner. States Parties shall further ensure that the submission of such a request shall entail no adverse consequences for the applicants and for the members of their family.

2. A child whose parents reside in different States shall have the right to maintain on a regular basis, save in exceptional circumstances personal relations and direct contacts with both parents. Towards that end and in accordance with the obligation of States Parties under article 9, paragraph 1, States Parties shall respect the right of the child and his or her parents to leave any country, including their own, and to enter their own country. The right to leave any country shall be subject only to such restrictions as are prescribed by law and which are necessary to protect the national security, public order (*ordre public*), public health or morals or the rights and freedoms of others and are consistent with the other rights recognized in the present Convention.

Article 11

1. States Parties shall take measures to combat the illicit transfer and non-return of children abroad.

2. To this end, States Parties shall promote the conclusion of bilateral or multilateral agreements or accession to existing agreements.

Article 12

1. States Parties shall assure to the child who is capable of forming his or her own views the right to express those views freely in all matters affecting the child, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

2. For this purpose, the child shall in particular be provided the opportunity to be heard in any judicial and administrative proceedings affecting the child, either directly, or through a representative or an appropriate body, in a manner consistent with the procedural rules of national law.

Article 13

1. The child shall have the right to freedom of expression; this right shall include freedom to seek, receive and impart information and ideas of all kinds, regardless of frontiers, either orally, in writing or in print, in the form of art, or through any other media of the child's choice.

2. The exercise of this right may be subject to certain restrictions, but these shall only be such as are provided by law and are necessary:

- (a) For respect of the rights or reputations of others; or
- (b) For the protection of national security or of public order (ordre public), or of public health or morals.

Article 14

1. States Parties shall respect the right of the child to freedom of thought, conscience and religion.

2. States Parties shall respect the rights and duties of the parents and, when applicable, legal guardians, to provide direction to the child in the exercise of his or her right in a manner consistent with the evolving capacities of the child.

3. Freedom to manifest one's religion or beliefs may be subject only to such limitations as are prescribed by law and are necessary to protect public safety, order, health or morals, or the fundamental rights and freedoms of others.

Article 15

1. States Parties recognize the rights of the child to freedom of association and to freedom of peaceful assembly.

2. No restrictions may be placed on the exercise of these rights other than those imposed in conformity with the law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, public order (ordre public), the protection of public health or morals or the protection of the rights and freedoms of others.

Article 16

1. No child shall be subjected to arbitrary or unlawful interference with his or her privacy, family, home or correspondence, nor to unlawful attacks on his or her honour and reputation.

2. The child has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

Article 17

States Parties recognize the important function performed by the mass media and shall ensure that the child has access to information and material from a diversity of national and international sources, especially those aimed at the promotion of his or her social, spiritual and moral well-being and physical and mental health.

To this end, States Parties shall:

- (a) Encourage the mass media to disseminate information and material of social and cultural benefit to the child and in accordance with the spirit of article 29;
- (b) Encourage international co-operation in the production, exchange and dissemination of such information and material from a diversity of cultural, national and international sources;
- (c) Encourage the production and dissemination of children's books;
- (d) Encourage the mass media to have particular regard to the linguistic needs of the child who belongs to a minority group or who is indigenous;
- (e) Encourage the development of appropriate guidelines for the protection of the child from information and material injurious to his or her well-being, bearing in mind the provisions of articles 13 and 18.

Article 18

1. States Parties shall use their best efforts to ensure recognition of the principle that both parents have common responsibilities for the upbringing and development of the child. Parents or, as the case may be, legal guardians, have the primary responsibility for the upbringing and development of the child. The best interests of the child will be their basic concern.

2. For the purpose of guaranteeing and promoting the rights set forth in the present Convention, States Parties shall render appropriate assistance to parents and legal guardians in the performance of their child-rearing responsibilities and shall ensure the development of institutions, facilities and services for the care of children.

3. States Parties shall take all appropriate measures to ensure that children of working parents have the right to benefit from child-care services and facilities for which they are eligible.

Article 19

1. States Parties shall take all appropriate legislative, administrative, social and educational measures to protect the child from all forms of physical or mental violence, injury or abuse, neglect or negligent treatment, maltreatment or exploitation, including sexual abuse, while in the care of parent(s), legal guardian(s) or any other person who has the care of the child.

2. Such protective measures should, as appropriate, include effective procedures for the establishment of social programmes to provide necessary support for the child and for those who have the care of the child, as well as for other forms of prevention and for identification, reporting, referral, investigation, treatment and follow-up of instances of child maltreatment described heretofore, and, as appropriate, for judicial involvement.

Article 20

1. A child temporarily or permanently deprived of his or her family environment, or in whose own best interests cannot be allowed to remain in that environment, shall be entitled to special protection and assistance provided by the State.
2. States Parties shall in accordance with their national laws ensure alternative care for such a child.
3. Such care could include, inter alia, foster placement, kafalah of Islamic law, adoption or if necessary placement in suitable institutions for the care of children. When considering solutions, due regard shall be paid to the desirability of continuity in a child's upbringing and to the child's ethnic, religious, cultural and linguistic background.

Article 21

States Parties that recognize and/or permit the system of adoption shall ensure that the best interests of the child shall be the paramount consideration and they shall:

- (a) Ensure that the adoption of a child is authorized only by competent authorities who determine, in accordance with applicable law and procedures and on the basis of all pertinent and reliable information, that the adoption is permissible in view of the child's status concerning parents, relatives and legal guardians and that, if required, the persons concerned have given their informed consent to the adoption on the basis of such counselling as may be necessary;
- (b) Recognize that inter-country adoption may be considered as an alternative means of child's care, if the child cannot be placed in a foster or an adoptive family or cannot in any suitable manner be cared for in the child's country of origin;
- (c) Ensure that the child concerned by inter-country adoption enjoys safeguards and standards equivalent to those existing in the case of national adoption;
- (d) Take all appropriate measures to ensure that, in inter-country adoption, the placement does not result in improper financial gain for those involved in it;
- (e) Promote, where appropriate, the objectives of the present article by concluding bilateral or multilateral arrangements or agreements, and endeavour, within this framework, to ensure that the placement of the child in another country is carried out by competent authorities or organs.

Article 22

1. States Parties shall take appropriate measures to ensure that a child who is seeking refugee status or who is considered a refugee in accordance with applicable international or domestic law and procedures shall, whether unaccompanied or accompanied by his or her parents or by any other person, receive appropriate protection and humanitarian assistance in the enjoyment of applicable rights set forth in the present Convention and in other international human rights or humanitarian instruments to which the said States are Parties.
2. For this purpose, States Parties shall provide, as they consider appropriate, co-operation in any efforts by the United Nations and other competent intergovernmental organizations or nongovernmental organizations co-operating with the United Nations to protect and assist such a child and to trace the parents

or other members of the family of any refugee child in order to obtain information necessary for reunification with his or her family. In cases where no parents or other members of the family can be found, the child shall be accorded the same protection as any other child permanently or temporarily deprived of his or her family environment for any reason, as set forth in the present Convention.

Article 23

1. States Parties recognize that a mentally or physically disabled child should enjoy a full and decent life, in conditions which ensure dignity, promote self-reliance and facilitate the child's active participation in the community.

2. States Parties recognize the right of the disabled child to special care and shall encourage and ensure the extension, subject to available resources, to the eligible child and those responsible for his or her care, of assistance for which application is made and which is appropriate to the child's condition and to the circumstances of the parents or others caring for the child.

3. Recognizing the special needs of a disabled child, assistance extended in accordance with paragraph 2 of the present article shall be provided free of charge, whenever possible, taking into account the financial resources of the parents or others caring for the child, and shall be designed to ensure that the disabled child has effective access to and receives education, training, health care services, rehabilitation services, preparation for employment and recreation opportunities in a manner conducive to the child's achieving the fullest possible social integration and individual development, including his or her cultural and spiritual development

4. States Parties shall promote, in the spirit of international cooperation, the exchange of appropriate information in the field of preventive health care and of medical, psychological and functional treatment of disabled children, including dissemination of and access to information concerning methods of rehabilitation, education and vocational services, with the aim of enabling States Parties to improve their capabilities and skills and to widen their experience in these areas. In this regard, particular account shall be taken of the needs of developing countries.

Article 24

1. States Parties recognize the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health and to facilities for the treatment of illness and rehabilitation of health. States Parties shall strive to ensure that no child is deprived of his or her right of access to such health care services.

2. States Parties shall pursue full implementation of this right and, in particular, shall take appropriate measures:

(a) To diminish infant and child mortality;

(b) To ensure the provision of necessary medical assistance and health care to all children with emphasis on the development of primary health care;

- (c) To combat disease and malnutrition, including within the framework of primary health care, through, inter alia, the application of readily available technology and through the provision of adequate nutritious foods and clean drinking-water, taking into consideration the dangers and risks of environmental pollution;
- (d) To ensure appropriate pre-natal and post-natal health care for mothers;
- (e) To ensure that all segments of society, in particular parents and children, are informed, have access to education and are supported in the use of basic knowledge of child health and nutrition, the advantages of breastfeeding, hygiene and environmental sanitation and the prevention of accidents;
- (f) To develop preventive health care, guidance for parents and family planning education and services.

3. States Parties shall take all effective and appropriate measures with a view to abolishing traditional practices prejudicial to the health of children.

4. States Parties undertake to promote and encourage international co-operation with a view to achieving progressively the full realization of the right recognized in the present article. In this regard, particular account shall be taken of the needs of developing countries.

Article 25

States Parties recognize the right of a child who has been placed by the competent authorities for the purposes of care, protection or treatment of his or her physical or mental health, to a periodic review of the treatment provided to the child and all other circumstances relevant to his or her placement.

Article 26

1. States Parties shall recognize for every child the right to benefit from social security, including social insurance, and shall take the necessary measures to achieve the full realization of this right in accordance with their national law.

2. The benefits should, where appropriate, be granted, taking into account the resources and the circumstances of the child and persons having responsibility for the maintenance of the child, as well as any other consideration relevant to an application for benefits made by or on behalf of the child.

Article 27

1. States Parties recognize the right of every child to a standard of living adequate for the child's physical, mental, spiritual, moral and social development.

2. The parent(s) or others responsible for the child have the primary responsibility to secure, within their abilities and financial capacities, the conditions of living necessary for the child's development.

3. States Parties, in accordance with national conditions and within their means, shall take appropriate measures to assist parents and others responsible for the child to implement this right and shall in case of need provide material assistance and support programmes, particularly with regard to nutrition, clothing and housing.

4. States Parties shall take all appropriate measures to secure the recovery of maintenance for the child from the parents or other persons having financial responsibility for the child, both within the State Party and from abroad. In particular, where the person having financial responsibility for the child lives in a State different from that of the child, States Parties shall promote the accession to international agreements or the conclusion of such agreements, as well as the making of other appropriate arrangements.

Article 28

1. States Parties recognize the right of the child to education, and with a view to achieving this right progressively and on the basis of equal opportunity, they shall, in particular:

- (a) Make primary education compulsory and available free to all;
- (b) Encourage the development of different forms of secondary education, including general and vocational education, make them available and accessible to every child, and take appropriate measures such as the introduction of free education and offering financial assistance in case of need;
- (c) Make higher education accessible to all on the basis of capacity by every appropriate means;
- (d) Make educational and vocational information and guidance available and accessible to all children;
- (e) Take measures to encourage regular attendance at schools and the reduction of drop-out rates.

2. States Parties shall take all appropriate measures to ensure that school discipline is administered in a manner consistent with the child's human dignity and in conformity with the present Convention.

3. States Parties shall promote and encourage international cooperation in matters relating to education, in particular with a view to contributing to the elimination of ignorance and illiteracy throughout the world and facilitating access to scientific and technical knowledge and modern teaching methods. In this regard, particular account shall be taken of the needs of developing countries.

Article 29

1. States Parties agree that the education of the child shall be directed to:

- (a) The development of the child's personality, talents and mental and physical abilities to their fullest potential;
- (b) The development of respect for human rights and fundamental freedoms, and for the principles enshrined in the Charter of the United Nations;
- (c) The development of respect for the child's parents, his or her own cultural identity, language and values, for the national values of the country in which the child is living, the country from which he or she may originate, and for civilizations different from his or her own;

- (d) The preparation of the child for responsible life in a free society, in the spirit of understanding, peace, tolerance, equality of sexes, and friendship among all peoples, ethnic, national and religious groups and persons of indigenous origin;
- (e) The development of respect for the natural environment.

2. No part of the present article or article 28 shall be construed so as to interfere with the liberty of individuals and bodies to establish and direct educational institutions, subject always to the observance of the principle set forth in paragraph 1 of the present article and to the requirements that the education given in such institutions shall conform to such minimum standards as may be laid down by the State.

Article 30

In those States in which ethnic, religious or linguistic minorities or persons of indigenous origin exist, a child belonging to such a minority or who is indigenous shall not be denied the right, in community with other members of his or her group, to enjoy his or her own culture, to profess and practise his or her own religion, or to use his or her own language.

Article 31

1. States Parties recognize the right of the child to rest and leisure, to engage in play and recreational activities appropriate to the age of the child and to participate freely in cultural life and the arts.

2. States Parties shall respect and promote the right of the child to participate fully in cultural and artistic life and shall encourage the provision of appropriate and equal opportunities for cultural, artistic, recreational and leisure activity.

Article 32

1. States Parties recognize the right of the child to be protected from economic exploitation and from performing any work that is likely to be hazardous or to interfere with the child's education, or to be harmful to the child's health or physical, mental, spiritual, moral or social development.

2. States Parties shall take legislative, administrative, social and educational measures to ensure the implementation of the present article. To this end, and having regard to the relevant provisions of other international instruments, States Parties shall in particular:

- (a) Provide for a minimum age or minimum ages for admission to employment;
- (b) Provide for appropriate regulation of the hours and conditions of employment;
- (c) Provide for appropriate penalties or other sanctions to ensure the effective enforcement of the present article.

Article 33

States Parties shall take all appropriate measures, including legislative, administrative, social and educational measures, to protect children from the illicit use of narcotic drugs and psychotropic substances as defined in the relevant international treaties, and to prevent the use of children in the illicit production and trafficking of such substances.

Article 34

States Parties undertake to protect the child from all forms of sexual exploitation and sexual abuse. For these purposes, States Parties shall in particular take all appropriate national, bilateral and multilateral measures to prevent:

- (a) The inducement or coercion of a child to engage in any unlawful sexual activity;
- (b) The exploitative use of children in prostitution or other unlawful sexual practices;
- (c) The exploitative use of children in pornographic performances and materials.

Article 35

States Parties shall take all appropriate national, bilateral and multilateral measures to prevent the abduction of, the sale of or traffic in children for any purpose or in any form.

Article 36

States Parties shall protect the child against all other forms of exploitation prejudicial to any aspects of the child's welfare.

Article 37

States Parties shall ensure that:

- (a) No child shall be subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment. Neither capital punishment nor life imprisonment without possibility of release shall be imposed for offences committed by persons below eighteen years of age;
- (b) No child shall be deprived of his or her liberty unlawfully or arbitrarily. The arrest, detention or imprisonment of a child shall be in conformity with the law and shall be used only as a measure of last resort and for the shortest appropriate period of time;
- (c) Every child deprived of liberty shall be treated with humanity and respect for the inherent dignity of the human person, and in a manner which takes into account the needs of persons of his or her age. In particular, every child deprived of liberty shall be separated from adults unless it is considered in the child's best interest not to do so and shall have the right to maintain contact with his or her family through correspondence and visits, save in exceptional circumstances;
- (d) Every child deprived of his or her liberty shall have the right to prompt access to legal and other appropriate assistance, as well as the right to challenge the legality of the deprivation of his or her liberty before a court or other competent, independent and impartial authority, and to a prompt decision on any such action.

Article 38

1. States Parties undertake to respect and to ensure respect for rules of international humanitarian law applicable to them in armed conflicts which are relevant to the child.

2. States Parties shall take all feasible measures to ensure that persons who have not attained the age of fifteen years do not take a direct part in hostilities.

3. States Parties shall refrain from recruiting any person who has not attained the age of fifteen years into their armed forces. In recruiting among those persons who have attained the age of fifteen years but who have not attained the age of eighteen years, States Parties shall endeavour to give priority to those who are oldest.

4. In accordance with their obligations under international humanitarian law to protect the civilian population in armed conflicts, States Parties shall take all feasible measures to ensure protection and care of children who are affected by an armed conflict.

Article 39

States Parties shall take all appropriate measures to promote physical and psychological recovery and social reintegration of a child victim of: any form of neglect, exploitation, or abuse; torture or any other form of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment; or armed conflicts. Such recovery and reintegration shall take place in an environment which fosters the health, self-respect and dignity of the child.

Article 40

1. States Parties recognize the right of every child alleged as, accused of, or recognized as having infringed the penal law to be treated in a manner consistent with the promotion of the child's sense of dignity and worth, which reinforces the child's respect for the human rights and fundamental freedoms of others and which takes into account the child's age and the desirability of promoting the child's reintegration and the child's assuming a constructive role in society.

2. To this end, and having regard to the relevant provisions of international instruments, States Parties shall, in particular, ensure that:

(a) No child shall be alleged as, be accused of, or recognized as having infringed the penal law by reason of acts or omissions that were not prohibited by national or international law at the time they were committed;

(b) Every child alleged as or accused of having infringed the penal law has at least the following guarantees:

(i) To be presumed innocent until proven guilty according to law;

(ii) To be informed promptly and directly of the charges against him or her, and, if appropriate, through his or her parents or legal guardians, and to have legal or other appropriate assistance in the preparation and presentation of his or her defence;

(iii) To have the matter determined without delay by a competent, independent and impartial authority or judicial body in a fair hearing according to law, in the presence of legal or other appropriate assistance and, unless it is considered not to be in the best interest of the child, in particular, taking into account his or her age or situation, his or her parents or legal guardians;

- (iv) Not to be compelled to give testimony or to confess guilt; to examine or have examined adverse witnesses and to obtain the participation and examination of witnesses on his or her behalf under conditions of equality;
- (v) If considered to have infringed the penal law, to have this decision and any measures imposed in consequence thereof reviewed by a higher competent, independent and impartial authority or judicial body according to law;
- (vi) To have the free assistance of an interpreter if the child cannot understand or speak the language used;
- (vii) To have his or her privacy fully respected at all stages of the proceedings.

3. States Parties shall seek to promote the establishment of laws, procedures, authorities and institutions specifically applicable to children alleged as, accused of, or recognized as having infringed the penal law, and, in particular:

- (a) The establishment of a minimum age below which children shall be presumed not to have the capacity to infringe the penal law;
- (b) Whenever appropriate and desirable, measures for dealing with such children without resorting to judicial proceedings, providing that human rights and legal safeguards are fully respected.

4. A variety of dispositions, such as care, guidance and supervision orders; counselling; probation; foster care; education and vocational training programmes and other alternatives to institutional care shall be available to ensure that children are dealt with in a manner appropriate to their well-being and proportionate both to their circumstances and the offence.

Article 41

Nothing in the present Convention shall affect any provisions which are more conducive to the realization of the rights of the child and which may be contained in:

- (a) The law of a State party; or
- (b) International law in force for that State.

PART II

Article 42

States Parties undertake to make the principles and provisions of the Convention widely known, by appropriate and active means, to adults and children alike.

Article 43

1. For the purpose of examining the progress made by States Parties in achieving the realization of the obligations undertaken in the present Convention, there shall be established a Committee on the Rights of the Child, which shall carry out the functions hereinafter provided.

2. The Committee shall consist of ten experts of high moral standing and recognized competence in the field covered by this Convention. The members of the Committee shall be elected by States Parties from among their nationals and shall serve in their personal capacity, consideration being given to equitable geographical distribution, as well as to the principal legal systems.
3. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals.
4. The initial election to the Committee shall be held no later than six months after the date of the entry into force of the present Convention and thereafter every second year. At least four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to States Parties inviting them to submit their nominations within two months. The Secretary-General shall subsequently prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties to the present Convention.
5. The elections shall be held at meetings of States Parties convened by the Secretary-General at United Nations Headquarters. At those meetings, for which two thirds of States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.
6. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election if renominated. The term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election, the names of these five members shall be chosen by lot by the Chairman of the meeting.
7. If a member of the Committee dies or resigns or declares that for any other cause he or she can no longer perform the duties of the Committee, the State Party which nominated the member shall appoint another expert from among its nationals to serve for the remainder of the term, subject to the approval of the Committee.
8. The Committee shall establish its own rules of procedure.
9. The Committee shall elect its officers for a period of two years.
10. The meetings of the Committee shall normally be held at United Nations Headquarters or at any other convenient place as determined by the Committee. The Committee shall normally meet annually. The duration of the meetings of the Committee shall be determined, and reviewed, if necessary, by a meeting of the States Parties to the present Convention, subject to the approval of the General Assembly.

11. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under the present Convention.

12. With the approval of the General Assembly, the members of the Committee established under the present Convention shall receive emoluments from United Nations resources on such terms and conditions as the Assembly may decide.

Article 44

1. States Parties undertake to submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, reports on the measures they have adopted which give effect to the rights recognized herein and on the progress made on the enjoyment of those rights

- (a) Within two years of the entry into force of the Convention for the State Party concerned;
- (b) Thereafter every five years.

2. Reports made under the present article shall indicate factors and difficulties, if any, affecting the degree of fulfilment of the obligations under the present Convention. Reports shall also contain sufficient information to provide the Committee with a comprehensive understanding of the implementation of the Convention in the country concerned.

3. A State Party which has submitted a comprehensive initial report to the Committee need not, in its subsequent reports submitted in accordance with paragraph 1 (b) of the present article, repeat basic information previously provided.

4. The Committee may request from States Parties further information relevant to the implementation of the Convention.

5. The Committee shall submit to the General Assembly, through the Economic and Social Council, every two years, reports on its activities.

6. States Parties shall make their reports widely available to the public in their own countries.

Article 45

In order to foster the effective implementation of the Convention and to encourage international cooperation in the field covered by the Convention:

- (a) The specialized agencies, the United Nations Children's Fund, and other United Nations organs shall be entitled to be represented at the consideration of the implementation of such provisions of the present Convention as fall within the scope of their mandate. The Committee may invite the specialized agencies, the United Nations Children's Fund and other competent bodies as it may consider appropriate to provide expert advice on the implementation of the Convention in areas falling within the scope of

their respective mandates. The Committee may invite the specialized agencies, the United Nations Children's Fund, and other United Nations organs to submit reports on the implementation of the Convention in areas falling within the scope of their activities;

(b) The Committee shall transmit, as it may consider appropriate, to the specialized agencies, the United Nations Children's Fund and other competent bodies, any reports from States Parties that contain a request, or indicate a need, for technical advice or assistance, along with the Committee's observations and suggestions, if any, on these requests or indications;

(c) The Committee may recommend to the General Assembly to request the Secretary-General to undertake on its behalf studies on specific issues relating to the rights of the child;

(d) The Committee may make suggestions and general recommendations based on information received pursuant to articles 44 and 45 of the present Convention. Such suggestions and general recommendations shall be transmitted to any State Party concerned and reported to the General Assembly, together with comments, if any, from States Parties.

PART III

Article 46

The present Convention shall be open for signature by all States.

Article 47

The present Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 48

The present Convention shall remain open for accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 49

1. The present Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article 50

1. Any State Party may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to States Parties, with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposals. In the event that, within four months from the date of such communication, at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly for approval.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force when it has been approved by the General Assembly of the United Nations and accepted by a two-thirds majority of States Parties.

3. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have accepted it, other States Parties still being bound by the provisions of the present Convention and any earlier amendments which they have accepted.

Article 51

1. The Secretary-General of the United Nations shall receive and circulate to all States the text of reservations made by States at the time of ratification or accession.

2. A reservation incompatible with the object and purpose of the present Convention shall not be permitted.

3. Reservations may be withdrawn at any time by notification to that effect addressed to the Secretary-General of the United Nations, who shall then inform all States. Such notification shall take effect on the date on which it is received by the Secretary-General

Article 52

A State Party may denounce the present Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation becomes effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

Article 53

The Secretary-General of the United Nations is designated as the depositary of the present Convention.

Article 54

The original of the present Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. IN WITNESS THEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective governments, have signed the present Convention.

The partner organisations of Quality4Children

FICE (Formation Internationale des Communautés Educatives)

FICE's main aim is to promote child and youth care throughout the world.

FICE:

- recognises the individuality of children, young adults and their parents, and does not force them to conform to pre-determined norms;
- supports the family as the basic social structure for the upbringing of children;
- advocates the highest quality of care and education for children and young adults unable to live at home;
- seeks to find individual solutions to match the needs of each child or young adult;
- encourages the ongoing development of services for children through research and theoretical innovation;
- bases its work on the United Nations Convention on the Rights of the Child;
- observes strict political and religious neutrality;
- values diversity and rejects all forms of discrimination on the basis of race, colour, sex, language, religion, political opinion or social origin.

In order to achieve its aims, FICE-International:

- works through national organisations whose members are engaged in providing services for children and young adults, or work in support services such as staff training or the management of services;
- supports national member organisations through the creation of contact networks;
- organises major international congresses, usually every two years;
- supports projects which involve international contacts between children, young adults and those who care for them, such as the Balkan Friendship Camps;
- encourages international exchanges of workers and/or children and young adults;
- provides the Professional Exchange Programme for experienced workers;
- organises international seminars, expert workshops and working parties on issues concerned with services for children and young adults;
- consults with UNESCO, the European Union, the Council of Europe, ECOSOC and other international bodies;
- provides information and the opportunity for networking through its website;
- disseminates new ideas and research findings through its publications.

IFCO (International Foster Care Organisation)

The International Foster Care Organisation (IFCO) is the only international organisation devoted solely to the promotion and support of family-based care and foster care in the world. IFCO was established in 1981 in Oxford (UK) as a platform for the exchange of information, knowledge and experience between all foster care organisations and foster care parties worldwide. In the 25 years of its existence, IFCO has had a great impact on developing family-based care worldwide. IFCO organises regional networks, international conferences and training seminars, issues a magazine, an E-newsletter, and provides an informative website. IFCO has a strong youth component with youth present and involved at all levels and in all activities.

IFCO has members in over 60 countries. Besides being committed to providing quality services to its wide membership base, the organisation has in recent years developed a strong project component, coordinated from the central office based in The Hague, The Netherlands. Through its members and partner organisations and through project work, IFCO offers consultancy and assistance in the development of fostering services in many parts of the world. The consultancy is always provided in close co-operation with the country involved and with partners in the region. A pool of international experts is available to provide short term expertise in such projects.

More about IFCO can be found at the website www.ifco.info or via the coordinating office in The Hague, the Netherlands.

SOS Children's Villages

The first SOS Children's Village was founded in 1949 in Imst, Austria. It was based on a commitment to help children in need – children who had lost their homes, their security and their families as a result of the Second World War.

Today, SOS-Kinderdorf International is the umbrella organisation for more than 130 affiliated national SOS Children's Village associations worldwide. It provides family-based care for children who have lost their parents or can no longer live with them. It also supports vulnerable children and their families through programmes aimed at strengthening their coping skills, ensuring their access to essential services, and providing health, educational, and psycho-social support.

SOS Children's Villages works in the spirit of the United Nations Convention on the Rights of the Child and promotes these rights around the world. It holds a consultative status with the United Nations Economic and Social Council and is member of the Child Rights Action Group supporting the European Union Child Rights Strategy.

Imprint

Imprint

Responsible for content: Quality4Children

An initiative by FICE, IFCO and SOS Children's Villages
Hermann Gmeiner Str. 51
A-6010 Innsbruck
Austria
Phone: +43-512-3316-0
Fax: +43-512-3316-5686
Email: quality4children@sos-kd.org
www.quality4children.info

Project directors: Werner Hilweg

Christian Posch

Project coordinator: Oscar Germes Castro

Mai Nguyen-Feichtner

Q4C youth: Svein Even Borgen (NO) Helen Rid (AT)

Sandra Berger (AT) Amalia Serban (RO)
Judith Johansen (NO) Emmanuel Sherwin (IE)
Kersti Kukk (EE) Rinske van Sloten (NL)
Alexandar Milanov (BG) Odd Eigel Spjøck (NO)
Ingrida Peculyte (LT) Johann Weissensteiner (AT)

Steering group: Sandra Berger Monika Niederle

Else Dugstad
Chris Gardiner Ivanka Shalapatova
Oscar Germes Castro Emmanuel Sherwin
Werner Hilweg Bettina Terp
Janneke Holwerda-Kuipers Bep van Sloten
Mai Nguyen-Feichtner Rinske van Sloten

National coordinators: Carola Bengtsson (SE) Ryszard Kucha (PL)

Francesco Colizzi (IT) Anne Marie Le Tourneau (GB)
 Kurt De Backer (BE) Irena Liepina (LV)
 Maria Dantcheva (BG) Juha Luomala (FI)
 Carmen Delgado (ES) Michaela Marksova-Tominova (CZ)
 Tanja Gregorec (SI) Slavenka Martinović (HR)
 Bragi Gudbrandsson (IS) Elmet Puhm (EE)
 Sabine Hartig (DE) John Rolfe (MT)
 Søren Hegstrup (DK) Isabel Rufino (PT)
 Keith Henderson (IE) Daniela Serban (RO)
 Maria Herczog (HU) Stergios Sifnios (GR)
 Emine Insay (Northern Cyprus) Katerina Slesingerova (CZ)
 Dale Kabasinskaite (LT) Annegret Wigger (CH)
 Gökçe Siray Köknar (TR) Daniela Zilinciková (SK)
 Michel Krier (LU)

Proofreaders: Kathrin Bielowski Beatrix Fleischmann

Christine Davey Thomas Harvey Timlin
 Markus Claus Egger

Feedback partners: Véronique Lerch Raluca Verweijen-Slamnescu

Kristig Puyet Annegret Wigger
 Elisabeth Ullmann

Reference frame: Defence for Children International, The Netherlands

With the support of